

DARBININKAS

Išrodo mums, jog nėra labiau pageidaujamo, kaip to kad daugintūs skaičius tų, kurie gali ant gero sunaudoti savo raštiškus gabumus ir kad geri laikraščiai kuodidžiausia išsiplatintų, taip kad kiekvienas kasdien turėtų gero skaitymo kuriame pamokinama, sustiprinama ir pakeliama krikščioniškos dorybės.
Popiežius Benediktas XV.

Veltui jūs statysite bažnyčias, veltui remsite misijas, veltui steigsite mokyklas — visi tie jūsų darbai, visos tos jūsų pastangos nueis niekais, jei jūs nesugebėsite vartoti apsigynimui ir užpuolimui to tinkamo ginklo, kokio yra grožni ir tikroji katalikiškoji spauda.
Popiežius Pijus X.

VOL. II Metai I. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. 620 So. Boston. No 105 | 147

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., RUSĖJO (SEPTSMBER) 9 d., 1916 m.

Bucharest, Rumunijos sostinė, pavojuje.

Vyskupas į Lietuvą.

VYSKUPO KAREVICIAUS GRĮŽIMAS KAUNAN.

Rugpjūčio 12 d. š. m. pribuvo į Stokholmą Samogitijos Vyskupas Karevičius, Sekretorius jo kun. Šaulys ir Inspektorius dvasiškos seminarijos Kaune, profesorius Paltarokas. Vakare 13 rugpj. Vyskupas Karevičius su minėtais kunigais išvažiavo į Trelleborgą, iš ten į Sasnitz'ą — Berliną ir Kauną. Vyskupuui Karevičiui, Sekretoriui jo Šauliui, Inspektoriui Paltarokui ir Kanauninkui Tamošaičiui, kurs dabar del ligos paliko Gudijoje, per Švedų-Lietuvių Komitetą, senai jau gavau leidimą grįžti jiems Lietuvon, bet rusų vidaus reikalų ministerija užlaikė jų grįžimą. Čia gi esantys komiteto nariai, turėję intenciją dokumentus sulig kurių visur jiems bus daromi palengvinimai, be to dar duotos telegramos į Sasnitz'ą, Berliną, kad ir ten būtų padaryti visi palengvinimai, kaslink grįžimo Kaunan.

Centr. Komiteto įgaliotinis Stokholme

Jonas Angštuolis.

Atvažiuoja.

KUN. JONAS ŽILINSKAS IR P. YČAS ATVAŽIUOJA.

So. Bostono šv. Petro lietuvių parapijos gerb. klebonas kun. Tamasas Žilinskas gavo iš Honolulu telegramą nuo kun. Jono Žilinsko ir p. Martino Yčo, jog juodu atplaukia Amerikon. Juodu važiuavo per Siberiją į Japoniją ir paskui į Honolulu.

(Honolulu miestas guli Oahu saloj, Hawai salų grupos, Pacifike. Nuo Honolulu iki Japonijos yra 3379 mylios, iki San Francisco, Cal. 2089 m.)

BRANGUMAS VARŠAVOJ.

Valgomų daiktų brangumas Varšavoje matosi iš šitų žinių:

Jautienos ir veršienos svaras pagal taksą 67 kap. Bet kadangi sunku jos gauti, tai moka po 90 kap. ir po 1 r. 10 k.

Kiaulienos svaras pagal taksą 90 kap. Bet mokama ir po 1 rub. 30 kap.

Mėšos kartais pritrūksta, kad per keletą savaičių nei už pinigų negalima gauti.

Sviesto svaras 1 rub. 60 kap. Bet ankščiau kainuodavo po 2 rub. 40 kap.

Miltų gaunama po 1 svarą dviem savaitėm ant vieno žmogaus po 12 ar 14 kap.

Duonos išduodama po 5½ svaro ant žmogaus dviem savaitėm po 12 k. už svarą.

Višta kaštuoja po 6 ir 8 rub.

Muilo svaras nuo 2 iki 3¼ rub.

Neklausė.

New Yorko strytkarių, požeimių ir iškeltų geležinkelių darbininkų vadai norėjo išvesti streikan. Streikas buvo paskelbtas seredoj. Bet labai mažai kas klausė paliepiamo. Be žymaus sutrukdymo strytkariai eina po senovei.

YRA, BET NEGALI GAUTI.

New Yorko gyventojams sunku gauti valgomųjų daiktų. Tų daiktų yra ten įvales, bet susireikavo 6.000 valgomųjų daiktų pardavėjų ir nėra kam

Kongresas

išsiskirstė.

Suv. Valstijų kongresas užsidarė pėnyčioj. Senatoriai ir atstovai apleidė Washingtoną ir išvažiavo namo, kur paskui dalyvaus politiškoj agitacijoj. Kongreso darbai, kurie vyko, kurio reikalaujama, vašybiš išlaidoms \$200.000.000 ateinančioms metams.

GAISRAS ANT GARLAIVIO.

Italijos mieste Neapolio nuoste ant garlaivio Sophie Cooper buvo ištikęs gaisras. Ant jo buvo 2791 maišų cukraus iš New Yorko atgabentų. Didesnė cukraus dalis buvo sunaikinta. Spėjama, jog tai buvo padegimas.

NESKOLINA PINIGŲ.

Vokietijoj pradėjo paskolinti rinkimas. Per pirmąsias dvi dienis nedaug tesuvesta, daug mažiau, negu lale pirmųjų paskolų. Skolin daugiausia amunicijos firmos miestai, bankai. Šiaip liadis nesiskubina valdžiai skoliti. Matyti, jog Vokietijoj užsidedimas praema.

VERDUNOFRONTE.

Francūzai padarė ataką Verduno fronte prieš vokiečių pozicijas. Paėmė 1500 jardų pozicijų. Be to paėmė 250 kareivių nelaisvė ir 10 kulkosvaidžių.

NUSKANDINO LAIVĄ.

Nuskendo Anglijos laivas Torridge. 19 juminkų išsišėlė. Laivas lvo 392 pėdų ilgio.

JAPONIJA ŠOLINS PINIGŲ CHIJAI.

Japonijos kapitalistai sutiko paskolinti Činos valdžiai \$30.000.000. Činija norėjo užtraukti paskolą Amerikoje, bet nepavyko.

BOMBARDAVO RUSTLĮ.

Seredoj 15 talinkų aeroplano bombardė Belgijos sostinę Bruselį, kį vokiečiai dabar laik. Tai buvo vidurnaktį. Bombo sprogo ir arnotos parškė už padangas iki pat ryto. Viena mašina nukrito iš pangių Bruselio netolimiese.

Tai buvo didžiausias užpuolimas. Mažesni takos esti veik kas antra da.

DR. J. BIELSKIS IR KUN. DR. V. BARTUSKA, kurie apvažiuojo Lietuvą, sugrįžo kupini žinių apie mūsų merdėjančią tėvynę. Dabar jau jie pradėjo apskakinėti Amerikos lietuviams ką jie matė ir girdėjo tėvynėj. Apkalnys visas lietuvių kolonijas.

Atsišaukimas į Amerikos Lietuvių Visuomenę.

Lietuvos likimas dideliame pavojuje. Daugybė mūsų miestų-ūkių, bažnyčių, visiskai išardyta. Gyventojai pasiliko be pastogės, prieglaudų, kūdikiai be maisto, jaunimas išblaškė po Rusijos platumus. Ant mūsų tėvynės apsiniaukė dangus ir neprietelių rankos pasėjo įvairių ten vargelių Atsilankius Lietuvoje delegatams, prisiėjo iš arti prisizūrėti tiems visiems vargams, nelaimėms ir kentėjimams. Žadėjome pašelpą jiems suorganizuoti, kad prašalimus nuo jų veidų didelį nusiminimą. Geresnės ateities viltis, pridavė lietuviams drąsos kentėjimuose ir džiaugsmo varge. Po delegatų atsilankymo Lietuvoje, mūsų tėvynės gyventojai daug ko tikisi nuo Amerikos lietuvių. Jie tikisi pagalbos ir tikisi, kad mes jiems išuostysime iškariausim. Pagelba ir liuosybė — tai dvi Lietuvos žvaigždės, kuriomis it kokiu du stulpu laiko lietuvių dvasia nuo baisaus nusiminimo. Amerikos lietuviams, neapvilkiame mūsų brolių Lietuvoje, šelpkime, kiek ingalėdami savo aukomis, ir rūpinkimės liuosybės išgavimu. Lietuvos šelpimas yra mūsų visų šventa priederystė. Kas nuo tos pašelpos atsisakys, gaus, be abejojimo išgavimą. Čionykščiai gi lietuviams privalo duoti tokiam suprasti, kad jo pasiėlgimas yra begalo peiktinas. Mūsų tėvynėi išmūšė svarbi valanda. Nuo šios valandos prigulės josios tolimesnis gyvavimas bei josios mirtis. Trys galingi priešai jau dalinasi mūsų kailį. Jeigu Lietuva pavalyms neprieteliams padalyti, jinais be abejo žlugs. Žlugs be vilties atsikėlimo. Broli lietuvi! Ar žinai kad nuo tavo duosumo ir gausios pagalbos priklausys — mūsų tėvynės likimas. Ar gi tu atsisakysi nuo Lietuvos-mocūtės gelbėjimo, nuo užlaikymo jos gyvybės.

Lietuvi! tu esi vergijos, bandžiavos, nelaisvės priešas! Gelbėk tad tėvynę savo skatiku nuo amžinos gėdos. Apie tėvynės tikrus vargus pakalbėsime tuomet, kad atsilankysime pas jus, broliai lietuvi! Esame tikri, kad lietuviams, sužinoję tikrus Lietuvos vargus, mes šalin visus bergždžias kalbas, kurios juk nepapenės alkanų Lietuvos žmonių, ir nustos išskalbinėję, nes visiems jau paaiškėjo, kiek Lietuva reikalauja pagalbos. Visi žino, kad Centraliniame Vilniaus Komitete darbuojasi visokių pažiūrų žmonės, metę šalin ginčus ir fanaberijas. To komiteto neturi teisės niekas nepripažinti, jeigu nenori kvailais palaikyti savo partijos žmonių, kurie ten darbuojasi. Delegatams beviest Lietuvoje paaiškėjo, kad jų visų pasitikima Amerikos lietuvių gerumu.

Rusijos, Lietuvos, Italijos, Šveicarijos lietuviams mano, kad mes metę į šalį bergždžius ginčus, įstengsime surinkti ne keletą dešėtkų tūkstančių, bet milijonus tėvynės gelbėjimui nuo bado ir išgavimui Lietuva liuosybės.

Tautos Fondas, gavęs šiek tiek žinių iš delegatų apie Vilniaus ir Kauno miestų reikalą pasiskubino pranešti visuomenei, kad Lietuvos laisvės išgavimui ir bado prašalinimui reikalinga nors 144.000 metams. Įvyko didelė klaida. Mes tik rašėme, kad minėti m'estai negavė nors \$8.000 į mėnesį negalės pradėti šimet mokslo metų, ir turės išvaikyti vaikus-našlaičius iš prieglaudų. Mūsų laiškuose nebuvo nič-nieko sakyta apie žmonių-vargšų šelpimą, kurių lengvai galima priskaityti šimtus tūkstančių. Kad visiems būtų aiškiau, reikalingi milijonai dolerių. Nežmirškime, kad ketvirta dalis Lietuvos gyvenimiškai išardyta. Likusieji kenčia didelius nedateklus. Galima tvirtinti, kad pagalbos reikalauja visi Lietuvos gyventojai, nes begalinės rekvizicijos parbloškė žmones nuo kojų. Kad kuodidžiausia pašalpa surinkus, delegatams sumanė atsišaukti į kiekvieną mylintį tėvynę lietuvių ir lietuvių Amerikoje, meldžiant jų aukauti tėvynės gelbėjimui paskirti sumą pinigų per mėnesį. Galima pradėti po penktą per savaitę, bei 25c. per mėnesį ir daugiau. Taip daro visi Amerikos žydai. Pas juos renkama pinigai nuo kiekvienos šeimos nuo kas savaitė. Vieni iš jų moka po 50c. į mėnesį, kiti po \$1.00 ir tt.

Prie tų nuolatinių aukų mūsų verdė ir gi patrai gyvenimas. Delegatų sumanyta įvesti panašių aukų knygas, kurios bus surašyti vardaai tų, kurie aukaus pagal savo išgalės mėnesinę Tėvynės gelbėjimui mokesnį. Ta knyga su visais vardais pasiliks po karės Vilniaus lietuvių muzejuje, kad būsimos Lietuvos kartos žinotų tų praklinių lietuvių vardus, kurie gelbėjo varge ir nelaimėje tėvynę. Sukruskime, Amerikos lietuviams ir prisidėkime visi prie gelbėjimo tėvynės! Dievas paskaitys jūsų dovanas ir milaširdingus darbus, o Lietuva su pasididžiumu amžinai minės jūsų vardus.

KUN. DR. V. BARTUSKA, DR. J. BIELSKIS.

Reikalauju dviejų merginų mokytojų, kurios galėtų mokyti gerai angliškai ir lietuviškai. Meldžiu atsišaukti prie Kun. J. Lietuviškas, 308 N. Paca St., Baltimore, Md.

Smugis Rumunijai.

Vokiečiai ir bulgarai suplenavo didį smūgį užduoti visai Rumunijai.

Kai didžiosios Rumunijos jėgos pradėjo grūstis į Transilvaniją ir pradėjo imti miestus vieną po kitam, tai bulgarai ir vokiečiai sumanė smogti į Rumuniją pietų fronte. Ir tą padarė toj vietoj, kuri yra arčiausia Rumunijos sostinės Bucharesto. Tai užpuolė tvirtovę Turtukai, kuri yra prie Dunojaus ir tik už 37 mylių nuo Bucharesto.

Teutonai ir bulgarai atsigaubė didelių armotų ir tuoj sudaužė Turtukai tvirtovės plieno ir cemento fortus. Tą padarė vokiečiai su tokiuo pat greitumu, kaip jie kad arė Belgijos, Francijos, Rusijos tvirtovės, nes nėra tvirtovės, kuri galėtų atsilaikyti prieš vokiečių krupines armotas.

Turtukai fortus padarė ataką ir paėmė miestą ir tvirtovę. Teko nelaisvėn 20.000 su viršum rumunų kareivių ir tame skaičiuje du generolu ir 400 oficerių. Teko daug grobio. Teko Rumunijos priešams 100 armotų.

Dabar vokiečiams ir bulgarams atdaras kelias į Bucharestą, nes kitos tvirtovės nėra, o visos apielinkės iki Bucharesto yra lygios, be jokių kalnų, be didelių upių. Be jokio likuriavimo bulgarai ir vokiečiai užtelėjo lyguma linkui Rumunijos sostinės. Jie eina palei geležinkelį, kurs veda nuo Turtukai į Bucharestą. Galima tikėtis, kad diena po dienos Bucharestas bus vokiečių ir bulgarų rankose. Tai bus didžiai rumunų dvasią nupuldantis atsitikimas.

Mat teutonai nepaisė, kad rumunai žengė pirmyn Transilvanijoj, nesirūpino ten jiems pastoti kelią, nužiūrėjo opiąs Rumunijos vietą ir trenkė į visų jėgų.

ŽENGLIA PIRMYN TRANSILVANIJOJ.

Tuo tarpu rumunai žengia pirmyn Transilvanijoj. Veržiasi į vakarus, gal dar nepajuto, kokis jiems pavojus iš pietų. Transilvanijoj Rumunai užėmė Gyergo-Ditro-Orsovo tarpkalnį. Čia rumunams teko septyni kulkosvaidžiai ir daug valgomųjų daiktų sandėlių. Vienoj vietoj rumunai perėjo Transilvaniją ir jau įsibrovė į Vengriją. Į pietų-vakarų nuo Dorna Watra rumunai užėmė augštumas. Austrai pasitraukė ant augštumų į vakarus nuo Olah Toplitza.

UŽPULDINĖJA IS ORO.

Rumunijos miestus teutonai emė atakuoti iš oro. Jau daug bombų iš padangų yra nukrię į Bucharestą. Tai rumunai šaukia, kad reikia atsikęsti, nors ant bulgarų, austrų ir vokiečių, kurie yra Rumunijoj.

RUSAI TALKON.

Didelės rusų jėgos jau susijungė su rumunais. Rusai skubėjosi į pietinį Rumunijos

frontą, kad apginti jį nuo bulgarų. Turbūt jau daug rusų yra ir Bucharesto, kad ginti sostinę nuo atžiančių bulgarų ir vokiečių. Vokiečiai skelbia, jog stiprios rusų jėgos antpuolė Dobrich, bet buvė atmušti. Tas miestas buvo piet-rytinėj Rumunijoj ir nesėnai jį bulgarai buvo užėmė.

UŽKAUKAZYJE.

Turkiškoj Armenijoj rusai turėjo laimėjimų. Ognott apskrityje nežiūrint į turkų atkaklius pasipriešinimus, rusai išstumė juos iš keleto pozicijų ir pagrūdo atgal. Prie Eufrato upės turkai darė atakas, bet buvo atmušti.

Patekusieji turkai į nelaisvę pasakoją, jog Ognott apskrityje turkai turėjo didelių nuostolių. 30-tos divizijos komendantas užmuštas, Faik Pasha, vadas antro korpuso buvo užmuštas, 12-tos divizijos vadas esąs sužeistas.

VAKARINIAME FRONTE.

I pietus nuo Rygos rusai nukrito rusų pusėje.

I šiaurę nuo Dvinsko rusai perėjo per Dauguvą ir paėmė keletą priešų pozicijų. Rusų aeroplanas bombardavo geležinkelio stotį ir Baranovičius. I šiaurę nuo Halicz rusai veda mūšius su pasisekimu. Gen. Scerbačev išmūšė priešą iš keleto pozicijų, grūdo juos vakarop ir pasiekė upę Narojuvka, kuri inteka į Gnila Lipa. Per Gnila Lipa keleto vietų rusai perėjo.

Halicio apygardoj rusai užėmė geležinkelį nuo paties Halicio iki Semikovitze ir Vodniuki. Rusai bombarduoja dabar drūtviets apie Halicz. Nuo bombų užsidedę miestai. Vokiečiai atkakliai laikosi.

Ketverge Halicio apygardoj rusai paėmė 45 oficerius ir 5.600 kareivius ir nelaisvę. Tarp jų buvo 22 vokiečių oficeriai ir 3.000 kareivių ir penki turkų oficeriai ir 685 kareiviai.

Vokiečiai skelbia, jog rusai dar nepasiekė atakos į rytus ir į pietus nuo Brzezon is visų jėgų.

VAKARINIAME FRONTE.

Anglai praneša, jog jų fronte permainų nesą šiuo tarpu. Savo artilerija jie išvaikė darbininkus, dirbančius drūtviets ties Ginchy. Tarp Ance ir Somme vokiečiai užėmė didelį bombardavimą.

Tarp Souchez ir La Basseee kanalo anglai nuolatai bombarduoja priešų pozicijas iš didelių armotų.

Vokiečiai darė atakas Leuze miškuose. Buvo ištikęs smarkus mūšis durtuvais. Galop vokiečiai bėgo atgal ir paliko anglams 2 oficerių ir 17 kareivių nelaisvėje.

Francūzai į rytus nuo Deuencourt pasivarė pirmyn ir paėmė 50 vokiečių nelaisvėn.

Ties Meuse upė francūzai paėmė 280 kareivių ir 6 oficerius.

TIKISI LAIMETI.

Francūzai tikisi ūmu laiku paimti Combes ir Chaules. Tos pozicijos yra tai svarbiausios Somme fronte. Vokiečiai tose apielinkėse su didžiu atkaklumu gina kiekvieną žemės sprindį.

Lietuvos stovis Didžio- sios Karės metu.

Atkreipiame dėmesį gerb. skaitytojų į šią svarbų straipsnį, kurį perspausdiname iš Vilniaus Kalendoriaus "Vilniaus Aidas" 1916 m. Tą kalendorių mūsų delegatams pasisekė su dideliu vargu atsigabenti Amerikon. Žinios čion paduodamos yra tikriausias. Vos ja išsiuntė 20 gabių inteligentų, kurie perėjo skersai ir išlėgė visą Lietuvą, surašinėdami visus nuostolius, kuriuos yra padarūs karė. Ką jie sužinojo, tas viskas yra sutraukta į kravą ir surašyta šiame straipsnyje.

"Darb." Red.

(Tąsa)

VII.

Maisto klausimas.

Nežiūrint tečiam ir tų didžiausių derliaus nuostolių ir jų nenormalaus nuvalymo, Lietuvoje duonos užtektų, jei įvyktų normalinės maino ir javų prekybos sąlygos. Javų prekybos monopolija priklauso tuo tarpu administracijai, kuri juos suima paskirtomis kainomis, būtent: rugių centneriui (3 pūd.) 6 markės, kviečių 7 markės. Del to nevienodos ir nepastovios yra ūkio produktų kainos ir kuomet jų vietomis yra perteklius, kitur didelis trūkumas ir nepaprastas brangumas. Taip spalvų mėn. Šiaulių apsk. rugiams, avižoms mokama buvo 1 r. 05 kap., mėšai avienai 15 kap. sv., kiaulienai 10 k., lašiniams 1 r. sv., sviestui 75-80 k., žaisai 2 r. — 2 r. 50 k., Alsedžiūnė (Telšiu ap.) — kviečių pūdai — 3 rb., rugių 1 r. 20 k., ūkm. ap. Kurkliuose rugiai 1 r. 50 k. — 2 rub. Suvalkų gub. derlingose vietose rugiams — 1 rub. pūd., Vilkaviškio apsk. 1 r. 30 — 1 r. 60 k., kviečiams 1 r. 70 — 2 r. 30 k., bulbių pūrai 1 r. — 1 r. 40 k. Tolygi nuo derlingųjų vietų ir arčiau miestų kainos dar aukščiau kyla. Rumsiškyje, Javanavoj rugių pūdai — 2 r. Žiežmariuose — 3½ rub., kviečių pūd. — 5½ rub., avižių — 4 rub., Alytuje rugių pūdai — 4 rub. Nesvietiškaai aukštai iškilusios kainos del produktų stokos ir negalėjimo jų pristatyti Vilniaus mieste, kur rugienių miltų pūdai moka 5-7 rub., kviečių gi 15 rub., duonos svaras 15-30 k. (dabar 11 k), mėšos 23-28 k. sv., sviesto 1 r. 60 — 2 r. sv., bulbių pūras 2½ rb.

Visur lygiai atjaučiama stoka ir kitų pirmosios reikmenės daiktų, kurių pristatymas ligi šiol visai nėra. Šiaulių apsk. mėsai mokama 11-2 rub. svaras, muilo sv. 1 rub., žibalo 70 kap., kaliošams 10-12 rub., batams 25 rub., pusbačiai pamušti — 6 rub., bet ir tų daiktų, ypač žibalo, odos, žvakių visai stingama. Tų dalykų kainos galima sakyti, nusistačiusios visur vienodai, kadangi jų vienodai visur ir stingama. Skirtumas tik toks, kad kai kurių daiktų, kaip druskos, cukraus vietomis sušaukia administracija gana prienamomis kainomis (druska 10 k. sv., cukraus 19 k.), bet tokių vietų kolei kas labai mažai yra ir į jas žmonės traukia iš tolimiausių kraštų, 10-15 sviriusių mylių toluo, pav. druskos ir Vilnių atieina nuo Švenčionių, Vyžių, Ašmenos, ir Šiaulius — nuo Zagarės, Kupiškio, Panevėžio; del to ir atvežamųjų prekių negali užtekti tiekti žmonijai, ir jiems tenka po 7-8 dienas laukti, kad išgavus kokią 10 svarų druskos. Vilniuje gi, ligi įvestos buvo (1XII) "duonos kortelės," žmonės stovėdavo prie kepyklių nuo 12 val. nakties ligi 8 v. ryto, kad nusipirktų po vieną kitą svarą duonos.

Maisto klausimas tokiu būdu opiausias yra miesto žmonėms, ypač bėdniešiams jų sluogsniams, kaip antai, darbininkams, amatininkams, padiniams, toliau, tiems sodžiaus gyventojams, kurie neturi savo žemės sklypo ir kitokių būdu duoną pelnyjasi, eidami bernais, kumečiais, padiniams ir šiaip prie visokių darbo ir pagaliaus — nukentėjusiems del karės ūkininkams-pažeistiems, kurių gyvenimo vietoje stovėjo pozicijos.

Sustojus pramonei ir prekybai, didžiama jų veikėjų ir tarnautojų liko be darbo ir ištisai beveik metai, kaip nebeturį pastovaus, kiti gi ir jokio darbo. Tokių stambiosios pramonės darbininkų Kauno gub. skaitoma 5764 žm., Vilniaus — 10.410, Suvalkų — 1115. Dviguobai gi tiek, jei ne daugiau dar dirbo jų smulkioje pramonėje, kuri, pav. Kauno gub., priskaito 204 dirbtuvių su 4593 darbininkais ir dar apie 30 tūkst. įvairių amatninkų.

Dar didesnis skaičius bus žmonių, kurie užsiima prekyba, įvairių miesto tarnautojų, raštininkų, kontorų valdininkų, kurių ir gi mažai kas beturi savo paprastojo darbo. Jų visų padėjimas dar tuo yra pasunkėjęs, kad miesto buitįs daugiau, kaip dvigubai pabrangusi.

Tas pats nedarbas lygiai skaudžiai atsiepia ir ant sodžiaus bežemių ir mažažemių (turinčių mažiau 3 deš. žemės), kurių Lietuvoje skaitoma apie 40 su viršum tūkst. Pavyzdžiui paėmę smulkiau iširtąją Jonišio parapiją (Šiaulių ap.), kuri ekonomijos žvilgsniu užima vieną pirmųjų vietų, rasime iš viso 9508 žmonių skaičiaus bežemių 4555, mažiau 4 deš. turinčių 1253, kumečių 617, tai-gi apie 60 nuoš. nepasiturinčių žmonių. Ūkio darbams, ypač žiemos metu, jie dabar mažai bereikalingi, bet ir toliau ūkininkai, stigdami duonos ir arklų, visur mažina darbininkų skaičių, nekalbant jau apie dvarus, kurių ūkis visiškai išardytas, patys gi savininkai didžiūmę išbėgę; del to jų pabėgimo daugelis kumečių

negavo prideramos jiems algos ir ordinarijos, vokiečių gi tvarkomuose dvaruose jų atlyginimas dar nėra visai nusistatęs ir galima sakyti sporadiškas.

Bėdinių tarpe dar išsiskiria savo kritišką padėjimą kareivių šeimynos, ypač su vaikais ir be darbininkų vyrų. Jų kiekvienoje parapijoje yra po kelius šimtus (pav. Joniškyje jų skaitoma ligi 600). Pirmiau joms pašalpos buvo valdžios duodamos per valsčius, dabar gi tų pinigų nebesant, jos visai liko be organizuotos pašalpos.

Pagaliaus, netrukus, už mėnesio kito pradės stigti maisto ir tie ūkininkai, kurie gyvena buvusiuoju karės frontų ruožų. Daugeis jų, kaip matėme, visai mažai begavo paimiti javų. Buvo vietų (pav. Mariampolės-Kalvarijos frontu), kur nebuvo net pasėtas vasarojus ir pasodinta bulbės. Tas pat buvo ir su žemkenčių javų apsejimu. Sodiečiai juos šiaip taip apsejo su kai-kuriomis išimtimis, nors ir blogiau, nes tekdavo naktimis sėti, neįdirbtoje žemėje, ir be gero įtėjimo; dvarai gi didžiūmę tik pusiau išėjo, vietomis gi ir mažiau. Neapsėtų valstiečių laukų yra apie Skapiškį, Salas; perpus nesėta apie Maišiagalą, Paberžę, Ūkmergę, Vievi, Trakus, Garlevą, Pažerius, Veiverius, Marijampolę, viena trečdalis nesėta Keturvalakyje ir tt.

Daug plačiau ir daugiau, žinoma, stigs ateinančioms metams sėklos vasarajui apsėti, lygiai kaip ir arklų, galvijų, mešlo, padarų ir tt., nes ir likusių gyvulių žmonės be pašaro negalės per žiemą išlaikyti.

Šių dienų maisto reikalams sutvarkyti, kur yra civilinė valdžia, Suvalkijoje ir už Dubysos ir Ventos, taip-pat ir miestuose, įveda ma "duonos kortelės" ir nustatoma jos vartojimas (½ svaro žmogui). Tik reikia pripažinti, kad ta duonos norma Lietuvos krašto žmonėms nesutinka su jų maitinimosi sąlygomis ir neužtenkama jų alkui pasotinti, nes jie nevertodami prie valgio konservų, daržovių, minta daugiausia duona, suvartodami jos vidutiniškai nemažiau, kaip 2 svaru per dieną.

VIII.

Pabėgėliai.

Nukentėjusiųjų del karės skaičiuje skyrium dar tenka paminėti žmonių grupą, kurie priimta vadinti karės pabėgėliais, nes jie daugiausia patyrę yra vargo, bado ir nuostolių. Besitraukiant rusų kariuomenei, buvo paskelbta žmonėms įsakymai trauktis iš savo vietų tolyn, į paskirtus pagal valstijų punktus. Ta priverstinioji evakuacija buvo tiksliau įvykdyta Ūkmergės apskrityje ir Suvalkų gub., pradedant nuo Igliaukos ligi Panemunio ir šiaurę ir rytus, iš kurio rajono Vilniaus gub., Ūkmergėje, buvo susirinkę tų priverstinių pabėgėlių ligi 40-50 tūkst. Ankščiau kiek išgabenti iš Lietuvos visi gyventojai žydai. Pagaliaus dar yra rūšis ištremtųjų už bausmę: pav. Kužių miestelio gyventojai, įtarti kad jie davę žinias vokiečių kariuomenei, buvo visi suminti ir pasodinti kalėjimui, kur del epidemijų 11 jų mirė, kiti gi po kelių mėnesių kalėjimo paleisti; iš Sankėjų apylinkės viešo sodžiaus 12 gyventojų kartu su kleriku ištremti Prūsosna už bausmę ir tt.

Valstiečių pabėgėlių dauguma, kas galėjo, grįžo atgal, kiti gi, pakliuvę evakuacijos bangon, nuplaukė su ja net ligi Uralo kalnų. Tokiu būdu, pavyzdžiui, vienas Liet. Komiteto mait. punktas su 2 tūkstantimis globiamųjų pabėgėlių iš Sudervos turėjo persikelti toliau į Benicę, kuri dar ir dabar randasi už fronto linijos. Nepaprastai didelį pabėgėlių nuosimtį duoda dvarininkai ir rusų kolonistai, kurių nėra ant vietos gal 60-70 nuoš.; daugiau kiek liko dvarininkų Zemeičiuose (apie 60 nuoš.), visai mažai Ūkmergės, Šiaulių apskr. ir Suvalkų gub. (15-30 nuoš.); pav. Ūkm. ap. 9 valsčių rajone (Debeikių, Anykščių, Leliūnų, Utenos, Kurklių, Skiemonių, Aluntos, Kavarsko ir Balniukų) jų tėra likę 10 nuoš. Visi, kas buvo pasišalinę, didžiai nukentėjo, nes rado išgrobstytą mantą, nenuvalytus, išniokotus ar kitų nuplautus laukus. Negrįžusiųjų gi pabėgėlių laukai tuo tarpu paimti globon vokiečių administracijos.

Del tų bėgimų, evakuacijos ir mobilizacijų nemažai pasigendama ant vietų ir šiaip šviesuomenės, ypač mokytojų ir daktarų. Pastarųjų dabar bėra po 2-3 visam apskrityje. Del to ypač sunku buvo žmonėms pergyventi epidemijų laikas, kurios apnykusios buvo juos vasaros pabaigoje. Platinosi daugiausia kraujvoinė, difteritas, skarlatina, tyfus ir net cholera ir tose, būtent, vietose, kur žmonės nūvarginti buvo visokiais išvarinėjimais, priversti buvo gyventi be valgio, viralo ir be pastogės lietaus darganoje. Pav. Sasnavoje, Punske ir kitur buvo laikai, kad laidžio kas dieną po 3-5 numirėlius. Choleros apsišėkimai užregistruota buvo apie Marijampolę, Garlevą, Ziežmarių ir pačiam Vilniuje. Dar ir dabar nevisai apstojusios ligos Ūkmergės, Vilniaus ir Trakų apskrityje; pav. Trakų, Rumsiškės, Ziežmarių apylinkės — tai pasekmės badavimo ir druskos stokos, kurios žmonės kitur po kelius mėnesius nemato.

Gk.

Mokytojų sumažėjimas skaudžiai atsiliepi į mokyklo reikalus. Del tos priežasties daugelis mokyklų stovi uždarytos. Kita priežastis, kad mokyklos apmirusios — stoka lešų. Kol Liet. Komitetas gaudavo paramos iš šalies, tai šelpdavo ir mokslo įstaigas savo darbavimos ribose. Norėdama papildyti mokytojų stiglių švietimo Draugija "Rytas" įsteigė tam tiks-

lui mokytojų kursų Vilniuje, ant greitųjų pririnkusi bernaičių ir mergaičių, kurie išėjo bent kelias vidurines mokyklos klases. Siektiek pamokę, kursai išleido apie 30 žmonių. Bet tai lašas jūroje. Todėl sodiečiai patys kaip įmanydami verčiasi, patys steigia mokyklas ir samdo mokytojus kur sugriebdami kokį inteligentą, vidurinės mokyklos mokinį arba, pagaliaus, šiaip jau šviesesnį žmogų. Tokiu būdu dar lapkričio mėnesiu Šiaulių apykarde įsisteigė apie 50 mokyklų. Trakų apskrityje inteligentai, beveik vieni kunigai, ėmėsi ypač uoliai rūpintis švietimo reikalais, pradėję tiesti visą tinklą mokyklų Panemunės pakrantėmis. Kai-kuriose vietose, pav. Suvalkų gubernijoje, kur vietos žmonės nepasirūpino įsteigti mokyklų ar neįgalėjo, jas įsteigė vokiečiai, pastatę savo mokytojus. Tačiau įsteigtos mokyklos randasi sunkiame padėjime: viena, vietos žmonės dauguma nesigali apmokėti mokytojų, antra, stinga mokslo vadovėlių ant vietos ir jų sunku parsigabenti iš didesnių miestų.

Ypač verksmingame padėjime yra biednuomenės vaikai. Tėvai neturi kuo jų maitinti ir apvilkti, todėl negali leisti jų lankyti mokyklų. Tose vietose, kur Liet. Komiteto skyriniai šiek-tiek turi užsilikusį lešų, tai steigia parapijose ir miesteliuose prieglaudų vaikams, maitina juos ir apdengia. Bet netrukus turės paleisti tas prieglaudas, jeigu Liet. Komitetas negaus pagalbos iš šalies.

Be mažųjų mokyklų, rados ir vidurinių. Taip antai Vilniuje įsisteigė "Ryto" draugijos vardu mišrios gimnazijos kursai bernaičiams ir mergaitėms, p. Paknio bugalterijos kursai (ir-gi Vilniuje), Šiauliuose ir Panevėžyje ir-gi tolygios gimnazijos kurso pamokos, steigiamos tokios pat vidurinės mokyklos Kaune, Telšiuose ir Ūkmergėje. Ar galės jos ilgai gyvuoti sunku pasakyti. Kol kas jas steigia vietos gyventojai, šiek-tiek padeda Liet. Komiteto skyriniai. Bet ir vidurinės mokyklose bėda su vadovėliais. Eidama švietimo reikalams pagalbom, Liet. Mokslo Draugija yra jau išleidusi kelius vadovėlius, leidžia jų ir daugiau, bet tuo tarpu visur jų stinga.

Vs.

Kun. Dr. V. Bartuška.

Del Lietuvos neprigulmybės.

(Tąsa)

Visiems yra žinoma, kad keturių metų seime, ka... apie norus liuosos didžios kurejo panaikinti Lietuvos nepriklausomybę. Tuomet Lietuvos senatoriai ir vyskupas Massalskis, kad apginti tvirtynės liuosybę, prisidėjo prie garsios Targovitzos Gardinė. Žlugus Lenkijai o podraug ir Lietuvai, Lietuvos neprigulmybės klausimas nežlugo. Memooruose Mikolo Oginskio (Vol. III, 67-70, 82-112 ir Grabienko p. 435) skaitome kad Aleksandras I žadėjo Mikolui Oginskiui, nors ir neištesėjo, sutverti neprigulmingą Lietuvos kunigaikštiją iš 8 gubernijų Lietuvos, Ukrainos ir kur turėjo viešpatuoti jo sesuo Katarina. Lietuvių seimas Vilniuje 1905 reikalavo, kas teisybė, ten autonomijos Lietuvai, bet įsitikrino vėliau kad rusai žino kaip siaurinti ir visai atimti iškovotas liuosybes. Iš to visko kas iki šioliai pasakata, matyti, kad politikinės Lietuvos nepriklausomybės obalsiai vaizdžiai kartojosi amžiams bėgant. Lygionis teisėmis susijungus dvi tauti, gynė savo neprigulmybę. Kuomet Jonas Kazimierietis viešpatavo Lenkijoje, Lietuva atsakė priimti lenkų pinigus. Lietuvos kancleris Pacas ir Mykolas Korybutas reikalavo kad kas trečias seimas būtų Gardinė. Kuomet lenkai su tuom nesutikę, suaukė seimą Varšavon, lietuviai susirinko Gardinē ir tik po mėnesio derybų sutikė važiuoti Varšavon su išlyga, kad tas seimas turės Gardijiško seimo vardą ir kad lietuvius bus jo prezidentas (Andrius Gelganda (Moravski t. IV p. 91) Lietuvos kunigija ilgus amžius priešinosi visiems lenkų pasikesimimams siaurinant lietuvii teises. Senovės lietuvii šeimynos narys vyskupas Sapiha (1666-1672) priešinosi atsiustiems iš Lenkijos kunigams, kurie norėjo užimt vietas Lietuvoje. Nereikia užmiršti kad lietuvii kalba skambėjo Vilniaus bažnyčiose net iki 1725 m. Tais metais uždraudė vyskupas Pancežynskis. Taip maž-daug išrodė Lietuvos nepriklausomybės klausimas istorijos žvilgsniu. Matėme, kad jie jos amžių bėgyje niekadoms neišsižadėjo.

Dirstelkime į dabartį. Atsitraukdamas rusas iš Lietuvos liepė deginti sodžius ir vertė žmones bėgti Rusijos gilumon. Rusų valdžios norėta nubugdėti lietuvius Sibyrinon, iš kurio jie niekadoms negalėtų grįžti savo tėvynėn. Po karės rusų manyta atsiusti Lietuvon burliokų gaujas ir syki ant visados išrišti lietuvii klausimą. Tik apveizda nepavelimo išpildyti tų pragariškų rusų valdžios sumanymų. Atėjo mūsų tėvynėn nauji svečiai. Iš savo gurdumo jie da nesakė ką maną daryti iš Lietuvos. Žinomas daiktas kad tas šiūom laiku nepatogu Vokiečiai mūsų tėvynėje nieko nekalba, bet vien tik dirba. O dirba, kad sumažins Lietuvos turtus: girių kirtimas, fabriku panaikinimas, mašinių Vokietijon išvežimas, paėmimas prekybos savo rankosna — tai vis sumaningi gspadoriavimo apsišėkimai, kad šaliai mirtį pagaminti. Tai vis gudriai sugalvoti plenai, atsižvelgiant busimū laiku. Tų laikų, kuomet Lietuvai gal pasirodys ant morizonto skaiti liuosybės žvaigždė, ir kuomet mūsų tėvynė numetus amžių pančius nuo savo kojų ir rankų, pradės nedrasiai pirmuti-

nus žingsnius daryti. Tie tolimi liuosybės laikai, didės Europos karės pasekme, bus idealizmo ir meilės laikai. Bet kas iš to, jeigu jaunavedžiai karštos meilės pagauti turi badu dvesti, neturėdami iš kur gauti maisto savo gyvybės palaikymui? Lietuva liuosybę ingijus meilės apimta negalės juk ilgai padangėms skrajoti. Reiks jai nutipti ant žemės, ir medegiškus tautos reikalus tvarkyti: reikės namui rakandus nusipirkti, reikės ūkė užvesti, mašinių pagaminti, fabriku pasistatyti ir daugel panašių dalykų. Iš kur-gi ims tą viską busima liuosu Lietuva. Ne iš kur kitur, kaip tik iš turtingo kaimyno, kuris mokės išnaudoti romantismo laiką kad gerokai pasipinogavus, ir gavus pelningų koncesijų. Taip man išrodo dabartinių Lietuvos užkariautojų plenai. Tie plenai taip logiški, taip natūrališki, kad tauta ir nenorėdama turės su jais sutikti, jeigu nesugebės kitokių savo išganymui kelių surasti. Lietuvių dvasia nenustojo lygsvaros abelname Europos kataklisme. Jiji aiškiai praregėjo ir suprato savo tėvynės ateities kelius. Kelius visiškos neprigulmybės. Vilniaus ir Kauno gubernijų inteligentų ir liudies suvažiavimai nemato kitokio Lietuvai išganymo, kaip tik įgijime visiškos neprigulmybės. Išleistos tų susirinkimų proklamacijos kalba apie ateities liuosybę. Tuose susirinkimuose dalyvauta visų Lietuvos partijų. Nesuradau Lietuvoje mąstančio žmogaus, kuris priešintisi neprigulmingus Lietuvos idėjai. Galima suprasti koks buvo mano nusistebejimas, perskaičius V. Kapsuko "Naujoje Gady-nėje" teoretiškai — utopiškas haliucinacijas. Toje vaidentuvėj pasirodo Gabrių, Yėų — buržujų, social-patrijotų baisiausios šmėklos, kurios pasiėmusios liuosos Lietuvos vadžias į savo rankas kals nelaimingiems proletarams — bemoksliams retezius. Išgastyda darbininkų (žinomas daiktas a la V. Kapsukas) armija purtosi kaip velnias kryžiaus, Lietuvos neprigulmybės obalsio.

Bet nēr ko bijoti! Liuosos Lietuvos gyvenimas eis evoliucijos keliu. Neįjoks tironas nesugebės ypatingų retėzių nukalti, nes lietuvių dvasia gerai nuvokia kas tai yra prispaidimas. Mus amžiai pamokino, kaip neapkęsti vergijos. Juk da nepersenai nuslinko nuo Lietuvos padangės baudžiaivos baisybės, kurių aidas das virpi lietuvii sąmonėje atmintyje. Vergijos jungą nešusi visa tauta per ilgus amžius mokės, mūsų nuomone, liuosybę branginti ir visų klesų gerovę stumti pirmyn. Lai atsimena liuosybės priešai, kokios gerovės sulaukė išliuosotos bulgarų, graikų, serbų, belgų tautos. Tegul prisiziūri dabartiniems bulgarų, belgų kultūros, apsišėkimams mokslotiesios, rašytinio, pramoninio stytyje. Juk Belgija per 100 metų savo nacionalės kultūros plėtojimo patapo penkta pagal turto pasaulio šalis. Aš ne kiek neabejoju kad liuosu Lietuva pataps Europos kultūros paveldėja. Liuosu Lietuva patobulins Europos kultūrą inėšdama jau savo tautos žymės gerumą, širdingumą ir teisingumą. Kas studijavo istoriją, tai supranta kad kultūra prasidėjus Indijos šalyje keliavo pajurėmis iki neatkeliamo Vokietijon. Vokiečių kultūra-technikos-medžijos — sauso proto ištobulinimas, jau atgyveno savo laikus. Pasaulio — kultūra-civilizacija eis tolyn niekeno nesulaikoma per Lietuvą ir Rusiją. Nesulaikys jos ir p. V. Kapsukai, brutales medegos garbintojai. Nepiglminga Lietuva yra istoriškas žmonijos procesas.

Skaitykite, platinkite "Darbininko" Leidinius.

Apšviestesnės tautos smą suprato spaudos galybę. Pamatė jos svarbą žmonės visų luomų, visų partijų, visų sėčių, visų profesijų. Visokios partijos grebėsi spaudos praplatinimui savo idėjų, priilijimui sau šalininkų, suorganizavimui savo pasekėjų.

Spaudos svarbą suprato ir katalikai įvairių tautų. Popiežiai, vyskapa, kunigai ragina stiprinti, platinti katalikišką spaudą.

Mes lietuviai katalika privalome kuogreičiausiai suprasti savo audos svarbą ir išplatinti ją kuodidžiausiai.

Spauda yra tai knygos i laikasčiai. Didžios lietuvii minios neįstengia įkainuoti spaudos svarbą, neįstengia suprasti gilesnių raštų, nori daug pėkti už knygas.

"Darbininkas" prisitaili prie tų aplinkybių, nes leidžia pigiausiai, suprantamiausiai, apie reikalingiausius dbininkams dalykus dailiausias knygeles.

Rengkinės prie "Lietuvių lenos"

Blaivininkai.

"Tautos Rytas" išeis rugsėjo mėnesį. Norintieji teuzsisako.

PILNUJŲ BLAIVININKŲ VALDYBOS ANTRAŠAI:

- Pirmininkas:** — Kun. F. Kemėšis, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.
- Dvasiškas vadovas:** — Kun. P. Saurusaitis, 45 Congress Ave., Waterbury, Conn.
- Firm. pagalbininkė:** — V. Liutkevičienė, 21 Acton St., Worcester, Mass.

- 1-as Raštininkas:** — J. M. Navickas, La Salette Seminary, Hartford, Conn.

- 2-as Raštininkas:** — P. J. Jakaitis, Holy Cross College, Worcester, Mass.

- Išdininkas:** — J. Vaitkus, 19 Hanover St., Worcester, Mass.

- Išdo globėjai:** — J. Bakšys, St. Bernard's Seminary, Rochester, N. Y. Kun. J. J. Jakaitis, 41 Providence St., Worcester, Mass.

- P. Stočkienė, 25 Suffolk St., Worcester, Mass.

- "Tautos Ryto" redaktorius: — Kun. J. J. Jakaitis, 41 Providence St., Worcester, Mass.

L. D. S.

BOS ANTRAŠAI.

- Dvasiškas Direktorius:** — Kun. F. Kemėšis, 50 W. Sixth St., So. Boston, Mass.

- Pirmininkas:** — Motiejus Zioba, 29 Webster St., Molden, Mass.

- Vice-Pirmininkas:** — J. B. Salimunas, 866 Bank St., Waterbury, Conn.

- Sekretorius:** — J. E. Karosas, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

- Finansų Sekretorius:** — A. F. Kneizis, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

- Išdininkas:** — Mikolas Venis, 28 Story St., So. Boston, Mass.

- Globėjai:** — Jonas Petrasukas, 66 W. Fifth St., So. Boston, Mass. Vincas Kudirka, 37 Franklin St., Norwood, Mass. M. Abraščinskas, 187 Ames St., Montello, Mass.

- Literatiska Komisija:** — Kun. F. Kemėšis, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

- Pranas Gudus, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass. J. E. Karosas, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

CIGARETŲ KUPONAI.

Mes duodame visokios vertės dovanas. Atsišaukite ir pamatysite mūsų visokių įvairių daugiaus kaip 700 daiktų.

Saugokitės apgavikų, kurie nori gauti iš jūsų kuponus, mes esame oficiališkaai įgalioti agentai visų didžiausių tabokos kompanijų.

BERNSTEN & SON
40 BEACH ST.,
BOSTON, MASS.

DARBININKAS

Šis So. Bostono utarninkas, ketvergais ir subatomis leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų Šv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratų kaina:
Metams tris kartus savaitėje \$3.00
Pusmečiai " " " \$1.50
Užrubežyje metams \$4.00
Pusei metų \$2.25
Laiškus, korespondencijas pinigų siųskite adresu:
"DARBININKAS,"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"DARBININKAS" (The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper. Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

Subscription Rates:
Yearly \$3.00
6 months \$1.50

Foreign countries:
Yearly \$4.00
6 months \$2.25

Advertising rates on application. Address all communications to

DARBININKAS
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Delegatų prakalbos.

Atkreipiame dėmesį savo skaitytojų į korespondencijas iš M. Carmelio ir Minersville's, kuriose aprašomos mūsų delegatų prakalbos. Delegatai pradėjo lankyti. Pennsylvania kolonijose, netrukus žada atsilankyti Naujoje Anglijoje.

Be abejonės ir kitų kolonijų lietuviai panorės delegatus pakviesti. Lai nelieka nei vienos mūsų kolonijos, kurioje neapsilankytų delegatai. Turime pripažinti, kad mes ligšiol tik dalį to suaukavome Lietuvai gelbėti, kiek galėjome ir turėjome suaukoti. Gal priežastis buvo ir tame, kad buvome neįsikišę (kaip nurodė K. Gineitis "Drauge"), kad galėjome būti pakviesti. Su didesniu išsigėrimu, su apmokėjimu nuolatinių darbininkų — gal būtume daugiau gavę aukų iš kitataučių. Bet ir mes patys turėjome daug daugiau sudėti, negu ligšiol sudėjome. Atsalo mūsų širdys, daugelio ir sąžinė užmigo. Delegatai, liudininkai tautos kančių ir vargų beje atgavins vėl mūsų širdis, bene išbudins užsulusią sąžinę, ir bene atsiminsime vėl visi, kad šiandien neturime svarbesnės ir šventesnės priedermės, kaip auginti savo Tautos Fondą, kurs žada ir alkanus papenėti ir nuogus pridengti, ir Tėvynės reikius sutrupinti.

Ir mes patariame visur daryti prakalbas su įžangos mokėjimu. Bus ramiau ir tvarkingiau. Jei kur pasirodytų 25 centų per daug — padėkite nors 10 centų inėjimo mokesnio.

Be to auginkime Lietuvos gelbėtojų armiją. Kuodaugiau atsiras žmonių pasižadantių aukoti Lietuvos Gelbėjimo p. 50c. ir po \$1.00 kas mėnuo, tuo labiau bus užtikrinta Lietuvos ateitis.

Vilkas vis į giria žiuri.

Kokį turi išrovimą mūsų laisvamaniai erzinti tikinčius žmones net tada, kada jie, rodos, nori suėti su katalikais ir bendrą darbą. Ar nori jie galutinai intinkinti katalikus, kad rimtas bendras darbas ir pastovi vienybė — su jais ištikrųjų bus negalimi.

Štai "Vien. Liet." paskutiniam savo numeryje indėjo vaikišką, piktžodžiavantią Dievui ir krikščionystei K. Karpavičiaus straipsnį "Abiejonių gadyne baigiasi." Karpavičiaus nepatinka, kad iš priežasties šios karės daugelyje šalių pastebimas žymus tikybinis atgijimas, pamaldumas, kad žmonių širdys vėl

grįžta prie Kristaus ir Jo mokytų. Karpavičius norėtų matyti ką kitą. Jisai pranašauja, kad po karės žmonės nustos tikėti į "barzduotąjį" Dievą-Tėvą (į tą barzdą gal tikiti tik Karpavičius ir maži vaikai, kurie dar nepradėjo mokintis katekizmo), į tą Dievą, kurio pagelbos veltui šaukiąs visos kariaujančios valstijos.

Karpavičius prikiša krikščionijai, kodėl per tiek šimtmečių tik trečdalis žmonijos teapėmė ir tas trečdalis dabar puola. Svetiškiiai ir dvasiškiiai galiūnai meldžia Dievo tik sau pergalės ir pagelbos žmonei žudyti. Bet argi mes nematome, kad Vatikanas yra pat karės pradžios nepalijančia šaukęs į krikščionių širdis ir sąžines, kad paliautų tas žudynes. Net iš atskirų tautų daugelis dvasiškių ar svetiškųjų krikščionių, laiminančių karę, prašančių Dievo sau pergalės, negalėtų būti griežtai pasmerkti. Jeigu jie sąžiniškai įsitikinę, jog veda apsigynimo karę, jeigu prašo pergalės, su atsidavimu Dievo valiai (conditronate) jie nenuseda prieš krikščionybės principus. Stumiantieji į neteisingas žudynes, žinoma, atsiims savo nuo istorijos ir nuo Dievo. Pagaliau reikia atsiminti ir tai, kad atskirų tautų dvasiškiiai, nors jų ir daug būtų — nesudaro dar visos Bažnyčios neigi krikščionijos. Už jų paklydimus negalime smerkti visos krikščionijos. Bet ir jie gal dar atsipeikės. Praeis karščio momentas, nusistovės jausmai ir protas ir nevienas gal iš jų mušis ir krūtine, kad Kristaus dvasios išsivadėjo ir Jo mokslą paniekino. Mūsų Karpavičiaus mes patartume mesti šalin pretensijas peikti ir kritikuoti tą, ko negali apimti ir suprasti. Vietoje ką išdidžiai teisti ir piktžodžiant, lai jie bevely nusižemina savo širdyse ir paprašo sau tos pačios dvasiško praregėjimo malonės, kurios datyrė ne vienas bedievis karės lauke.

PRASŪMAS.
Kurį lietuvių kunigai pasiuntė Šventam Tėvui.
Šventasis Tėve: —
Mes, Lietuvos kunigai, suklaupe prieš Jūsų šventenybę, išdrįstame nuolankiausia išreikšti savo sumišką pagarbą ir išdėti Jums labai liūdną stovį, kuriame atsirado mūsų nelaiminga tėvynė.

Mūsų šalis yra karės nuteirioti. Daug mūsų bažnyčių išgriauta. Mūsų parapijonai išblaškyti ir daugelis be duonos ir be pastogės. Jūsų tėviška širdis susimylėjo ant ne-

laimių kitų šalių, kurios tapo paliestos šioje karėje ir Jūsų šventenybė teiks mūsų kraštui išiesti savo pagelbos ranką.
Mes vilimės, jog Jūsų šventenybės pagelbos ranka pasieks ir mūsų baisios nelaimės paliestą šalį. Mes tikri esame, jog Jūsų šventenybė suteiks mums savo tėvišką pašėlpą. Ligšiol Lietuva negavo dar jokios pašėlpos.
Tikėdamiesi iš Jūsų šventenybės užjautimo ir susinėjimo mūsų nelaimingiems žmonėms, mes prašome savo žmonėms ir sau apatališko palaiminimo ir prašome priimti mūsų nuolankių pagarbą.
Lietuvių Dr-jos del karės nukentėjusiems šelpiti, Kauno skyrius
Pirm. kun. Dr. Klemens [Sovo,
Sekt. kun. J. Petrošius,
Izd. kun. J. Tumulonis,
Narys Pralotas A. Dam- [brauskas.
Kaunas, geg. 18, 1916.

Šiuomi Vilniaus Centralinis Lietuvių Komitetas liūdi, ja, kad prašymas Kauno skyriaus lietuvių nukentėjusių del karės pagelbos reikalai teisingai perstatyti ir taip-gi prašo Jūsų šventenybės suteikti pagelbą nuo Šventojo Sosto.
Lietuvių Dr-jos del karės nukentėjusiems šelpiti valdyba
A. Smetona,
Kun. P. Dogelis,
Dr. A. Vileišis,
A. Stulginskis,
A. Zmuidzinavičius,
Dr. Basanavičius.

"Savaitinio Draugo" ir "Draugo" logika ir argumentai.

Šitą straipsnelį dedame, kaipo atsakymą į "Draugo" redakcijos reikalavimą, į mus kreipiamą, išspaudintą 131-ame "Draugo" numeryje. "Darb." Red.

Nespėjus pasirodyti Seimo protokolui prasidėjo polemikos per "Sav. Draugą" gi 29 d. "Draugo" ir "Sav. Draugo" redakcija nuo savęs rašo išvadą, jog "Draugo" priėmimo k. t. "Namų pirkimas New Yorke (turėtų būti New Yorko apilinkė) tai nepribrendęs dalykas," "nurtariant namų pirkti padaryta klaida," "tą klaidą būtina reikia pataisyti." Tokiu būdu redakcija matė reikalą kvieisti "visus susivienijimo prietelius tame dalyke kalbėti," geriau sakant, 31 Seimo padarytas klaidas pataisyti t. y. 31 Seimo nutarimus atmainyti-sulaužyti.

Žinoma, tokie nelaiku svarstymai — polemikos, labai blogai atsiliepia ant mūsų visuomenės. Iš viršūnės to gi straipsnio "nuo redakcijos," aišku buvo, kad redakcija tom polemikom pritaria, kadangi pati kvietė, sakydama: "Visus susivienijimo prietelius, kurie mano tame dalyke kalbėti, mes kviečiame" ir t. t. Kad užbėgus už akių negeistinom polemikom, as parašiau straipsnį, užvardydamas: **Polemikos del 31 Seimo S. L. R. K. A. nutarimų.** Pasiunčiau į "Sav. Draugą." Bet "Sav. Draugo" red. mano straipsnio nedėjo, o atsakymą davė per "Draugą." Nuo kitų sužinojė (aš "Draugo" neskaitau), kad man atsakymas buvo "Drauge" ir kad mano straipsnio nedėję "Sav. Draugą" pareikalavau, kad man mano raštą sugrąžintų. Gavęs atgal savo raštą pasiunčiau į "Darbininką," kurs ir patalpino num. 98 š. m. "Sav. Draugo" ar "Draugo" (atspėti negalima, nors "Sav. Draugo" num. 29 š. m. straipsnyje "nuo redakcijos" ir buvo pasakyta: kad nemaišyti tuose debatose "Sav. Draugo" su "Draugo.") redakcija, pamačius mano straipsnį "Darb." ir padarė užpuolimą "Draugo" 131 š. m. ant "Darb.", reikalaujama prirodymų nuo "Darb." o ne

nuo manęs, nors aš pilnai buvau pasirašęs po minėtu straipsniu. Stebėtinas reikalavimas: kad "Darb." viešai prirodytų kur 36 kuopos narys matė baisybės "Drauge." Be abejonės "Darb." prirodyti negali, ką kalbėjo 36 kuopos nariai, nes jo redaktoriam tame susirinkime nedalyvavo. Bet aš ir kiti 36 kuopos nariai, girdejome Liudviko Areliūno pasakytus žodžius, kad jisai "turėjęs tris narius perstatyti į Susivienijimą, bet šie atsisakė, kuomet pamatė paskutiniam num. "Draugo" "baisenybes" (ar tam panašiai t. y. "Draugo" num. 1, š. m., New Jersey apskr. konferencijos protestą, prieš 30 Seimo nutarimus k. t.: Sekr. mokėjimo extra mokesnių už konstitucijos rašymą, prieš 25c. damokėjimą, priverstinį organo emimą ir t. t. Gal tie protestai - polemikos "Sav. Draugui" ar "Draugui" ir neišrodo "baisenybėmis;" kadangi susivienijimo "prietelius" prie jų (polemikų) kvietė, bet įstojantiems kandidatams į susivienijimą, tai jau nėra maloniais, o kiek mūsų susivienijimas jau pergyveno tų nelaimingų polemikų, per savo 31 metų gyvenimą, nuo "Žvaigždės" (kiek aš žinau) organavimo iki paskutiniam num. "Sav. Draugo."
Del antro reikalavimo: "Kur ir kaip "Sav. Draugo" red. kvietė (ne "kurstė," kaip sako "Draugas") susivienijimo narius į polemikas, kad sulaužius 31 Seimo nutarimus," jau pasakiau išpradžią, kad tai buvo 29 num. "Sav. Draugo" š. m.
Iš tų visų "Sav. Draugo" ar "Draugo" reikalavimų aš matau šiuos trukumus: 1) Redakcija nežino, kada yra reikalas kvieisti susivienijimo narius prie svarstymų. Jai (red.) išrodo, kad galima svarstyti, kada tik kam nors užsina, neatsižvelgiant to, kad sumanymas jau perleistas per aukščiausią instanciją (Seimą). 2) Nepildo tai ką kitiem prisako pildyti, t. y.: pranešė susivienijimo nariams, kad susivienijimo reikaluose nemaišytų "Sav. Draugo" su "Draugo".
k. t. padarė su mano atsakymu, kurį pasiuntė num. 103 "Draugo" ir "Darbininko" kurstymas," kuris tilpo 131 num. "Draugo". 3) Užmiršta, ką pati red. parašo, t. y. "Sav. Draugo" num. 29 š. m. kvietė narius prie polemikos ("kalbėjimo") del 31 Seimo nutarimų. dabar žmoneis vargina "neatbutinai reikalavimais prirodyti, kur ir kaip." 4) Reikalauja prirodymų ir atsakomybės nuo ypatų tokių, kurioms nepridera atsakyti ar prirodyti, k. t.: del mano rašyto straipsnio su mano pasirašymu, reikalauja prirodymų nuo "Darb." arba, del protokolo New Yorko, New Jersey's apskrčio patalpinto 34 num. "Sav. Draugo" š. m. reikalauja prirodymų nuo apskričio pirminkio ir sekretoriaus, o ne nuo apskričio. 5) Redakcija pasiuntus reikalavimus "prirodyti" neturi kantarybės palaukti atsakymo, bet išduoda nuosprendį (dekreto) be reikalavimų prirodymų, išvadindama "šmeižikais, kurstytojais" ir t. t. Iš to viso darau nekaltiausia išvadą: "Sav. Draugo" ar "Draugo" vedėjams trūksta logikos ir ontologijos pažinimo.
A. J. Staknevičius.

nuo manęs, nors aš pilnai buvau pasirašęs po minėtu straipsniu. Stebėtinas reikalavimas: kad "Darb." viešai prirodytų kur 36 kuopos narys matė baisybės "Drauge." Be abejonės "Darb." prirodyti negali, ką kalbėjo 36 kuopos nariai, nes jo redaktoriam tame susirinkime nedalyvavo. Bet aš ir kiti 36 kuopos nariai, girdejome Liudviko Areliūno pasakytus žodžius, kad jisai "turėjęs tris narius perstatyti į Susivienijimą, bet šie atsisakė, kuomet pamatė paskutiniam num. "Draugo" "baisenybes" (ar tam panašiai t. y. "Draugo" num. 1, š. m., New Jersey apskr. konferencijos protestą, prieš 30 Seimo nutarimus k. t.: Sekr. mokėjimo extra mokesnių už konstitucijos rašymą, prieš 25c. damokėjimą, priverstinį organo emimą ir t. t. Gal tie protestai - polemikos "Sav. Draugui" ar "Draugui" ir neišrodo "baisenybėmis;" kadangi susivienijimo "prietelius" prie jų (polemikų) kvietė, bet įstojantiems kandidatams į susivienijimą, tai jau nėra maloniais, o kiek mūsų susivienijimas jau pergyveno tų nelaimingų polemikų, per savo 31 metų gyvenimą, nuo "Žvaigždės" (kiek aš žinau) organavimo iki paskutiniam num. "Sav. Draugo."
Del antro reikalavimo: "Kur ir kaip "Sav. Draugo" red. kvietė (ne "kurstė," kaip sako "Draugas") susivienijimo narius į polemikas, kad sulaužius 31 Seimo nutarimus," jau pasakiau išpradžią, kad tai buvo 29 num. "Sav. Draugo" š. m.
Iš tų visų "Sav. Draugo" ar "Draugo" reikalavimų aš matau šiuos trukumus: 1) Redakcija nežino, kada yra reikalas kvieisti susivienijimo narius prie svarstymų. Jai (red.) išrodo, kad galima svarstyti, kada tik kam nors užsina, neatsižvelgiant to, kad sumanymas jau perleistas per aukščiausią instanciją (Seimą). 2) Nepildo tai ką kitiem prisako pildyti, t. y.: pranešė susivienijimo nariams, kad susivienijimo reikaluose nemaišytų "Sav. Draugo" su "Draugo".
k. t. padarė su mano atsakymu, kurį pasiuntė num. 103 "Draugo" ir "Darbininko" kurstymas," kuris tilpo 131 num. "Draugo". 3) Užmiršta, ką pati red. parašo, t. y. "Sav. Draugo" num. 29 š. m. kvietė narius prie polemikos ("kalbėjimo") del 31 Seimo nutarimų. dabar žmoneis vargina "neatbutinai reikalavimais prirodyti, kur ir kaip." 4) Reikalauja prirodymų ir atsakomybės nuo ypatų tokių, kurioms nepridera atsakyti ar prirodyti, k. t.: del mano rašyto straipsnio su mano pasirašymu, reikalauja prirodymų nuo "Darb." arba, del protokolo New Yorko, New Jersey's apskrčio patalpinto 34 num. "Sav. Draugo" š. m. reikalauja prirodymų nuo apskričio pirminkio ir sekretoriaus, o ne nuo apskričio. 5) Redakcija pasiuntus reikalavimus "prirodyti" neturi kantarybės palaukti atsakymo, bet išduoda nuosprendį (dekreto) be reikalavimų prirodymų, išvadindama "šmeižikais, kurstytojais" ir t. t. Iš to viso darau nekaltiausia išvadą: "Sav. Draugo" ar "Draugo" vedėjams trūksta logikos ir ontologijos pažinimo.
A. J. Staknevičius.

Budas kaip išmokti rašyti.

Augant katalikiškų laikraščių šeimynai, beabejo daugina si ir skaičius jos sandarbininkų-bendradarbių. Iš patyrimo žinoma, kad ne vienas jaunikaits — norėtų sandarbininkauti kokiam nors katalikiškam laikraščiu, bet nenusisekus pirmam jo bandymui, t. y. redakcijai atsisakius jojo straipsnį talpinti, delei straipsnio silpnumo, jaunikaits manydamas, kad jis tikrai negali nieko rimto parašyti, užmeta pirmuosius žingsnius. Bet kaip tik to jaunikaicio ir apsirikt...

Aristoteli, tojo senovės filozofa, laikuose, buvo manoma, kad rašymas geras ar blogas yra tai dalykas talento, genijaus arba geriaus sakant — prigimties. Taip-pat Aristotelio buvo patvėryta, kad ir geriausias pažinimas retorikos — neišauklėjo pasekminų — rašėjų, ir dauguma didžiųjų rašėjų turėjo pasisekimą niekuomet nematę retorikos rankvedžių. Tad nesunku padaryti išvedimą, kad rašymas geras ar blogas paeina nuo vienos prigimties. Viską, ką mes galime padaryti — patarinti, tai geriausia nuolat, kasdien ir be perstojo vartoti plunksną ir lavintis rašinėmus. Taip lyginai darbininkas dirbdamas tą vieną ir tą patį darbą išmoka ant galo jį, taip ir nuolatinis vartojimas plunksnos išlavina prigimtus gabumus...

Rašyk, rašyk ir rašyk ir nuolat rašinėk. Sunaikink ką parašai ir vėl išnaujo rašyk. Visa tavo popiera, juodylas, visas plunksnas ir visą energiją panaudok rašymui, tuomet tai gal ir pasiseks būti rašytojui. Visi žmonės turi didesnę ar mažesnę gabumą prie rašymo, tas maž-daug priguli nuo abelno išsilavinimo ir aplinkybių. Bet tik keletas yra tokių, kurie turi tają dovaną — talentą būti rašytojui. Žmogaus žvilgsniu žiūrint, galima paklausti, kaip-cididį rašytojai nebūdami genijais, išmoko rašyti ir parašė didžius veikalus. Kaip-gi, sakysime, dailydė išmoko savo amatą?

Būdas, kurio prisilaikydama, jaunikaits išmoko dailydės amatą, buvo labai prastas. Jisai vien tik tēmijo savo meisterį-dailydę ir paskui bandė panašiai daryti ir per du, tris metus taip tēmįdamas dailydės darbą — išmoko amato.

Tai-gi didi rašytojai, kurie neturėdami didžiųjų gabumų pradėjo rašyti, tapo garsiais rašytojais tokiu pat būdu, kaip ir tasai jaunikaits, mokindamasis dailydės amato. Pavyzdžiui paimsime, kad ir angli rašytoja Stevenson; jisai apie save taip pasakė: "aš rūpestingai uoliai — pamėgdžinojau." Jisai mokinosi visus šauniausius veikalus ir bandė juos sekti. Jisai tą atkartojė per keletą metų ir galų gale jisai pats tapo plunksnos meisteriu — t. y. tapo rašėju.

Ir dauguma kitų angli rašytojų, kaip pavyzdin Lovell, Thackeray ir kiti tokiu pat būdu tapo rašytojais — literatais. Jie visi sekė, tēmijo gabius bei didžiųjų rašytojus. Ir niekas negalėjo primesti šiems rašytojams, literatams, kad jie nebūvo ir neyra originalais. Sekti, tēmityti keletą tuzinų ar pusę šimto rašytojų, tas dar nepadarė rašytoju. Pasekėjas yra tik tas, kuris seka tik vieną kokį rašytoją — literatą.
Franklin, pats būdamas didžiu rašytoju — literatu, savo autobiografijoje, pats apie save rašo, kaip jis išmoko rašyti. Jisai pradeda taip: "Vieną kartą tarp manęs ir p. Collins iškylo klausimas apie moteris ir jų gabumus. P. Collins buvo tokios nuomonės, kad moteris netinka mokslui. Aš-gi paemiau priešingą pusę, vien tik delto, kad užvesti ginčus. Jisai buvo jau Dievo apdovanotas puikia iškalba ir

WORCESTER, MASS.

Atitaisymas.
Suraše aukavusių 20 d. rugpiučio į vietą Liutkevičiūtė tur būt Veronika Liutkevičiūtė, į vietą 20 skyrius, bur būt T. Fondo 30 skyrius.
Vardų per klaidą nebuvo šiu: Po 50c.: Vincas Vilkauskas, klierikas J. Čaplikas, J. Vaičiūlonis, T. Skardžius, A. Račkauskas, Juozas Karvelaitis, Baltrus Vaitiekaitis, Kazys Tirlis, Alek. Račius, Juozas Čilaukas, S. S. Žigmantas.
T. F. 30 skyr. rašt.
Pr. Zataveckas.

Budas kaip išmokti rašyti.

Augant katalikiškų laikraščių šeimynai, beabejo daugina si ir skaičius jos sandarbininkų-bendradarbių. Iš patyrimo žinoma, kad ne vienas jaunikaits — norėtų sandarbininkauti kokiam nors katalikiškam laikraščiu, bet nenusisekus pirmam jo bandymui, t. y. redakcijai atsisakius jojo straipsnį talpinti, delei straipsnio silpnumo, jaunikaits manydamas, kad jis tikrai negali nieko rimto parašyti, užmeta pirmuosius žingsnius. Bet kaip tik to jaunikaicio ir apsirikt...

Aristoteli, tojo senovės filozofa, laikuose, buvo manoma, kad rašymas geras ar blogas yra tai dalykas talento, genijaus arba geriaus sakant — prigimties. Taip-pat Aristotelio buvo patvėryta, kad ir geriausias pažinimas retorikos — neišauklėjo pasekminų — rašėjų, ir dauguma didžiųjų rašėjų turėjo pasisekimą niekuomet nematę retorikos rankvedžių. Tad nesunku padaryti išvedimą, kad rašymas geras ar blogas paeina nuo vienos prigimties. Viską, ką mes galime padaryti — patarinti, tai geriausia nuolat, kasdien ir be perstojo vartoti plunksną ir lavintis rašinėmus. Taip lyginai darbininkas dirbdamas tą vieną ir tą patį darbą išmoka ant galo jį, taip ir nuolatinis vartojimas plunksnos išlavina prigimtus gabumus...

Rašyk, rašyk ir rašyk ir nuolat rašinėk. Sunaikink ką parašai ir vėl išnaujo rašyk. Visa tavo popiera, juodylas, visas plunksnas ir visą energiją panaudok rašymui, tuomet tai gal ir pasiseks būti rašytojui. Visi žmonės turi didesnę ar mažesnę gabumą prie rašymo, tas maž-daug priguli nuo abelno išsilavinimo ir aplinkybių. Bet tik keletas yra tokių, kurie turi tają dovaną — talentą būti rašytojui. Žmogaus žvilgsniu žiūrint, galima paklausti, kaip-cididį rašytojai nebūdami genijais, išmoko rašyti ir parašė didžius veikalus. Kaip-gi, sakysime, dailydė išmoko savo amatą?

Būdas, kurio prisilaikydama, jaunikaits išmoko dailydės amatą, buvo labai prastas. Jisai vien tik tēmijo savo meisterį-dailydę ir paskui bandė panašiai daryti ir per du, tris metus taip tēmįdamas dailydės darbą — išmoko amato.

Tai-gi didi rašytojai, kurie neturėdami didžiųjų gabumų pradėjo rašyti, tapo garsiais rašytojais tokiu pat būdu, kaip ir tasai jaunikaits, mokindamasis dailydės amato. Pavyzdžiui paimsime, kad ir angli rašytoja Stevenson; jisai apie save taip pasakė: "aš rūpestingai uoliai — pamėgdžinojau." Jisai mokinosi visus šauniausius veikalus ir bandė juos sekti. Jisai tą atkartojė per keletą metų ir galų gale jisai pats tapo plunksnos meisteriu — t. y. tapo rašėju.

Ir dauguma kitų angli rašytojų, kaip pavyzdin Lovell, Thackeray ir kiti tokiu pat būdu tapo rašytojais — literatais. Jie visi sekė, tēmijo gabius bei didžiųjų rašytojus. Ir niekas negalėjo primesti šiems rašytojams, literatams, kad jie nebūvo ir neyra originalais. Sekti, tēmityti keletą tuzinų ar pusę šimto rašytojų, tas dar nepadarė rašytoju. Pasekėjas yra tik tas, kuris seka tik vieną kokį rašytoją — literatą.
Franklin, pats būdamas didžiu rašytoju — literatu, savo autobiografijoje, pats apie save rašo, kaip jis išmoko rašyti. Jisai pradeda taip: "Vieną kartą tarp manęs ir p. Collins iškylo klausimas apie moteris ir jų gabumus. P. Collins buvo tokios nuomonės, kad moteris netinka mokslui. Aš-gi paemiau priešingą pusę, vien tik delto, kad užvesti ginčus. Jisai buvo jau Dievo apdovanotas puikia iškalba ir

tuojaus jau turėjo puikių žodžių, išsitarimų, ir nekartaš maniau, kad aš vien tik būvau apgalėtas daugias jojo kalbos bėglumu, negu jojo argumentais. Tai-gi tuomet mudu persiskyrėm neužbaigdami ginčo ir aš negalėjau pamatyti jojo per gana ilgą laiką. Aš tuomet atsisėdau ir parašiau savo argumentus ir pasiunčiau jam. Jisai atrašė ir aš vėl atsiliepiu. Tris ar keturis laiškus aš parašiau iki mano laišku neužtkio mano tėvas ir juos neperskaitė. Jisai nenorėdamas disputuoti su manim apie ten pakeltą klausimą, pradėjo kalbėti apie mano literatiškus gabumus ir apie mano klaidas padarytas argumentavime. Nors aš ir gerai mokėjau angli kalbą, bet man stoka buvo žodžių ir išsireikškimų. Aš pamačiau, kad tai tiesa ir tuomet nusprendžiau būti daugias atydus ir stengiaisi pasitaisyti. Tuo pat laiku aš užtikau knygą "Spectator". Tai buvo trečias tomas. Aš niekad nebuvau pirmias tos knygos matęs. Aš tuomet nusipirkau ją, skaičiau ją keletą kartų ir būvau labai tuom užganėditas. Aš maniau, kad tai puiki knygą, nes gera joje kalba ir dailūs išsireikšimai ir aš užsimaniau ją sekti. Šita turėdamas mintyje, aš paemiau popierą ir beskaitant "Spectator" pradėjau užrašinėti, svarbesnias mintis ir išsitarimus. Tuomet keletai dienų aš padėjau juos į šalį, pagaliau nežūrint į knygą, bandžiau užbaigti rašinį; išnaujo paemiau popierą ir pasiremiau ant virš užrašytų minčių. Aš bandžiau jas sulipinti į sakinį ir taip dariau, pakol neperskaiciau visą "Spectator". Ant galo-gi aš palyginau mano "Spectator" su pirmuoju originališku, tuomet atradęs nekurias mano klaidas, jas pataisiau. Bet aš patyriau, kad man reikalinga didis arudos žodžių ir pagaliau mokėti juos naudoti ir sutvarkyti. Todel aš paemiau nekurias pasakas ir jas parašiau eilėmis, ir paskui, kuomet aš jau būvau gana gerai pamiršęs eiles, išverčiau jas vėl atgal. Jisai tai mane ir pamokino, kaip sutvarkyti mintis. Palyginant mano darbą su pirminiu, aš patēmijau savo klaidas ir jas pataisiau. Bet reiktarėsis sakinius aš savo žodžiais pa dailinau, tą dariau dalykuose mažesnės vertės. Toliaus-gi pradėjau kaip kur tobulinti kalbą ir tas darbas padaršimo mane, kad ir aš galiu būti angli literatu. Daugias panašių bandymų ir skaitymų darydavau naktį po darbui, arba prieš darbą arba šventadieniais."

Tad tokiu būdu Franklin tapo angli literatu.
Praktiškas būdas ingyti daugias žodžių, išsireikškimų, tai versti iš vienos kalbos į kitą arba rašyti eiles. Franklin irgi patarė eiles rašyti, bet vienok tasai dalykas gana sunkus. Tuo tarpu dauguma negali versti iš vienos kalbos į kitą, ir lyginai jeigu ir galėtų, tai vis-gi yra pavojus, kad neingytų svetimos kalbos ypatybių. Bet mes lietuviai galime labai lengvai bandyti versti vieną rūsį literatūros į kitą; kaip tai: poeziją į prozą, arba senąjį stilių į dabartinį naująjį. Tbulinti, lavinti mūsų gabumus, tai privalo būti tikslas kiekvieno rašėjo — literato!... Prutenis.

PRANEŠIMAS.

Garsus kalbėtojas.
Šiuomi praneša Naujosios Anglijos lietuviams, jog Kazys Pakštas atvyks į šią apygardą 21 d. rugšėjo ir čia bus iki 25-tos d. Todel kuopom ir dr-joms patartina šiuom kalbėtoju pasinaudoti, nes toki kalbėtojų mažai kada galim pagauti.

Kas norite K. Pakštą pasikviesti ir surengti prakalbėtai malonėkite pranešti iš kvietimo mūsų visokių įvairių dauniaus kaip 700 daiktų. Saugokitės apgavikų, kurie nogausti iš jūsų kuopoms, mes eame oficiališkai įgalioti agentais iš didžiausių tabokos kompanij.

Pr. Zataveckas,
20 Hacker St.,
Worcester, Mass.,
N. A. L. V. Pirm.

Iš L. D. S. kuopų gyvenimo.

PROTOKOLAS.
New Yorko ir New Jersey L. D. S. Apskričio susi-važiavimo, įvykusio 27 d. rugpiučio 1916, Brooklyn, N. Y.

Prisiuntė delegatus šios kp.:
11 kp. Brooklyn, N. Y. J. Miliauskas, P. Pavilonis, kun. N. J. Petkus ir P. Montvila.
14 kp. Newark, N. J. J. Dauškys, D. Rupainis ir Vileikis.
12 kp. Brooklyn, N. Y. A. Lukoševičius, V. Daubaras, V. Abramavičius ir A. Dymta.
10 kp. C. Brooklyn, N. Y. J. Anumavičius.
18 kp. Patterson, N. J. J. Spreinaitis, kun. J. Švagzdys, J. Švagzdys, J. Banys, J. Ramonas ir p-lė A. Jakubavičiūtė. Išviso 5 kuopos prisiuntė 18 delegatų.

I susivažiavimo vedėjus išrinkta pirm. J. Miliauskas, rašt. P. Montvila.
1) L. D. S. kuopų delegatai raportavo apie rengimąsi prie "Spaudos Savaitės" — Newarkiečiai rengė net tris vakarus. Patersoniečiai ruošė prakalbas. Brooklyniečiai — prakalbas. J. Miliauskas pranešė, kad gavo prizadėjamą nuo moksleivio J. Ramanausko, kuris apsiima New-Yorko apilinkėje pasakyti 7 prakalbas. Kelionės lėšas J. Ramanauskui nutarta atlyginti.

2) Maršutas paruošta taip: rugšėjo 22 d. Newark, N. J., — 23 d. Brooklyn, N. Y., — 24 New York, N. Y., — 25 d. Paterson, N. J., — 26 d. C. Brooklyn, N. Y., — 27 d. Harrison, N. J., — 28 d. Elizabeth, N. J.

3) Darbo informacijai biurui. Užgirta sumanymas, kad L. D. S. Apsk. steigtu darbe informacijai biurus po priežiūra kp. valdybos, bei apsk. valdybos.
4) Išreikšta pageidavimas, kad L. D. S. Centro valdyba skelbtų organe kuopų sekretorių antrašus nors 4 sykį į mėn.

5) Kiekvienos kuopos priderystė yra savo artimos, lietuviais apgyventose kolonijose, sutverti L. D. S. kuopas.
6) Katalikiškos spaudos platinimu rūpintis žėdnai kuopai ir pavieniams L. D. S. nariams, apsiimt agentauti bei pavieniais egzemplioriais pardavinėti.

7) Padengti lėšas "Kat Sp. Savaitės" apsiėmė šios kuopos: 11 kp. Brooklyn, N. Y. \$5.00; 12 kp. Brooklyn, N. Y. \$10.00; 14 kp. Newark, N. J. \$10.00; 18 kp. Paterson, N. J. \$2.00; 10 kp. C. Brooklyn, N. Y. \$3.00.
8) Sekantis Apskričio susivažiavimas nutarta laikyti New-York, N. Y.

Apsk. susivažiavimo Valdyba
Pirm. J. K. Miliauskas,
Sekt. P. Montvila.

L. D. S. NARIAMS PRANEŠIMAS.

Visokių žinių ofisas.
Visi L. D. S. nariai turėdami kokius reikalus, ar norėdami ko darsižnoti, ar bent iš kur važiuoti į Brooklyn apilinkes, kreipkitės visokiais reikalais žemiau nurodytu antrašu. Nepamirškite krasos ženklelio, atsakymui.
Jonas K. Miliauskas,
416 Hooper St.,
and cor. Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

Pranas Gudas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
J. E. Karosas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Kas girdėti Lietuvių kolonijose.

MINERSVILLE, PA.

Tikriausias žinios apie Lietuvą. Prakalbos tik ką sugrįžusių iš Lietuvos gerb. kun. Dr. Bartuškos ir Dr. Bielskio.

Rugsėjo 5 d. atsibuvo prakalbos tik ką sugrįžusių iš Lietuvos delegatų. Nors ir ne skaitlingai buvo klausytojų, bet kaip girdėjau, tai surinkta apie pusantro šimto delerių badaujančiams Lietuvoje. Čia turiu pažymėti, kad per prakalbas žmonės užsilaukė komaramiausiai, kas čionais yra retenybe. Kitais laikais reikėdavo triukšmadarius net išmesti iš svetainės, bet dabar matyt jų nebuvo, ir kodėl? nu gi mat vietinis klebonas kun. Dumčius rengdamas prakalbas padarė įžangos po 25 centus, tai-gi mat tas kvoteris buvo geru sietu, kuris persijėjo publika. Pirmians visi cieliškai-girtuokliai, kurie dar nei vieno cento nėra paaukavę Lietuvos labui ir tik susirinkę darydavo triukšmą ir trukdydavo kitiems, rengiant prakalbas. Patartina būtų visuomet padaryti nors menką įžangą ir tokiu būdu bus galima apsaugoti nuo triukšmadarių.

Delegatų prakalbos yra ne išpasakytai indomios, ir tiesiog plaukai šiausias girdint apie baisenybes atsitikusias Lietuvoje laike karės. Dabar amerikiečiai turės progą sužinoti tikriausią dabartinį Lietuvos padėjimą, nes gerb. delegatai viską matė savo akimis ir dabar važinėja su prakalbonimis po visas lietuvių kolonijas.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

čia turėjo labai puikią pramogę — moksleivių vakarą, kurį surengė vietinės moksleivių kuopos nariai.

Nors vakaras ir nelabai buvo išgarsintas, bet publikos prisirinko kupina bažnytinė svetainė.

Nagi moksleiviai ir atsižymėjo, ir pasirodė ką jie gali, kad ne be reikalo lietuvių moksleivių vardą nešioja, kad jie jo yra verti pilnoje to žolėje prasmėje.

Vakaro vedėju buvo moksleivis p. J. Čaplikas. Trumponį įžanginėje kalbėje paaiškino vakarėlio tikslą ir programą, toliau perstatinėje vakare dalivaujančius moksleivius.

Pirmiausiai paskambino solo ant piano moks. panelė J. Levanavičiūtė.

Toliau sekė lošimas vaizdelio "Karės metu." Žibinto rolę lošė — p. V. Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

Veikalėlis pats savyje yra tikrai dailus ir graudus. Visi lošėjai tinkamas roles turėjo pasiskyrę delto ir sulošė kopuikais. P-nas Bacevičius, Zibintienės — p-lė M. Šukintė, Onytės — p-lė O. Vasiliauskaitė, Marytės — O. Čiginskaitė. Juodžių Jono — P. Strakauskas, Piemenuko — F. Baublys, Saltyšius — P. Jakaitis.

kaip ir visur piknikai, tik čia su gėrimais, išskiriant šv. Cecilijos choro, kuris savo piknike nepardavinėjo svaigalų. Rudis labai madoje ne tik vyrų draugystė, bet ir merginų. Štai 12 rugpjūčio dr-stė Dukteru Marijos par surengtą pikniką išstūstino apie 20 bačkų "rudžio". Rodos jau kaip merginų draugystė ir draugystės vardas, griežtai visur turėtj saugoties svaigalų. Antras atsitikimas įdomesnis: Pradžioje rugpjūčio mėnesio vietiniai lietuviai salūnininkai sumažino didžiūsius stiklus dviem "ancais". Kilo "streikas." Į kelintą dieną suauktas susirinkimas po bažnytinėje svetainėje kur prisirinko apie 300 vyrų. Laikoma prakalbas prieš salūnininkus ir nutarta daugiau pas juos neiti.

"Vyrų"! sako, nesiduokime už nosies save vadžiotie salūnininkams, įsisteigime savo kooperatišką salūną, iš kurio pasigėrusių neturės teisės už kalnierių lauk išmesti ir prieg tam gausime po didelį saiką alaus." Didžiausias rankų plojimas, dauguma sutinka ir sudeda po \$10.00. (ant karto po \$2.00 o kitus vėliau). Dabar laikoma kas ketvergas susirinkimai ir girdėjau, kad jau užpiko salūną.

Tai tokie pas mus dedasi dalykai kuomet visas lietuviškas pasaulis kyla kas kart augštin o čia vis aplink sukamasi apie rudą alutį. Laikas būtų jau tą biau rū papratimą naikinti o stverties už naudingų ir gerų sumanyimų ir dalykų.

Amsterdamietis.

BRIDGEPORT, CONN.

Rugsėjo 10 d. prašau visus Vyčius ir Vytes susirinkti parapijos šv. Jurgio svetainėn tuojuos po sumai ant 1 val. po pietų. Atsiminkite, rugpjūčio 20 d. susirinkime nutarė surengti išvažiavimą ant farmos P. K. Kupeski, bus labai linksmas išvažiavimas. Vakare pagrįžus atsibus mėnesinis susirinkimas. Atsiminkite, jog nutarta laikyti susirinkimai be pagarsinimo. Šis susirinkimais bus labai svarbūs, daug rinkalių bus svarstoma, apie kooperacijos sutarkymą ir taip toliau.

Jau artinas rugsėjo 10 d. bus prakalbos, bus garsus kalbėtojas p. K. Pakštas. Kviečiame visus lietuvius atsilankyti 20 rugs. vakare ne vien prakalbos bus, da ką naujo mano Vyčiai surengti, užgirsite ko negirdėjote mūsų miest.

Valdyba.

Mūsų mieste kozną nedėdienį ir subatos vakarais yra rengiama kad ne vienos draugystės, tai kitos pramogos. Visos viena po kitai eina, idant sau narių patraukti. Iki dabartiniam laikui piknikų, balių pelnus skiria del naujos bažnyčios. Šv. Jurgio Kareivio dr-ja paskyrė visą pelną bažnyčiai. Draugystė po Globa P-lės šv. laikė savo mėnesinį susirinkimą rugsėjo 3 d. bažnytinėje svetainėje, buvo svarstoma daug svarbių reikalų, o ypač apie surengimą baliu bažnyčios naudai, nes jau vieną turime surengę, kuris atsibus rugs. 9 d. ant Germania Hall 1790, Main St. Lietuwaitė.

BRIDGEPORT, CONN.

Piknikas.

Atsibuvo nedėlioj rugsėjo 3 d. piknikas, kurį parengė dr-ja šv. Jurgio parapijos naudai. Kągi besakytį kaip gražu buvo: Oras nei šiltas, nei šaltas kas tik norėjo pakvėpavo tyro oro, žmonių privažiavo apie 400. Jaunimo daugybė linksmosios dainomis, žaidimais ir šokiais, muzika puikiai grojo. Užkandžių ir gėrimų buvo visokių, kas kokio norėjo, da ir šaltos košės buvo. Žinoma, jaunimas linksmosios daugiausia šokiais, Nugi tos moterėlės prisitraukė "byro," net man žiūrint ašaros biro. Jų vaikučiai ver-

BRIDGEPORT, CONN.

Piknikas.

Atsibuvo nedėlioj rugsėjo 3 d. piknikas, kurį parengė dr-ja šv. Jurgio parapijos naudai. Kągi besakytį kaip gražu buvo: Oras nei šiltas, nei šaltas kas tik norėjo pakvėpavo tyro oro, žmonių privažiavo apie 400. Jaunimo daugybė linksmosios dainomis, žaidimais ir šokiais, muzika puikiai grojo. Užkandžių ir gėrimų buvo visokių, kas kokio norėjo, da ir šaltos košės buvo. Žinoma, jaunimas linksmosios daugiausia šokiais, Nugi tos moterėlės prisitraukė "byro," net man žiūrint ašaros biro. Jų vaikučiai ver-

BRIDGEPORT, CONN.

Piknikas.

Atsibuvo nedėlioj rugsėjo 3 d. piknikas, kurį parengė dr-ja šv. Jurgio parapijos naudai. Kągi besakytį kaip gražu buvo: Oras nei šiltas, nei šaltas kas tik norėjo pakvėpavo tyro oro, žmonių privažiavo apie 400. Jaunimo daugybė linksmosios dainomis, žaidimais ir šokiais, muzika puikiai grojo. Užkandžių ir gėrimų buvo visokių, kas kokio norėjo, da ir šaltos košės buvo. Žinoma, jaunimas linksmosios daugiausia šokiais, Nugi tos moterėlės prisitraukė "byro," net man žiūrint ašaros biro. Jų vaikučiai ver-

BRIDGEPORT, CONN.

Piknikas.

Atsibuvo nedėlioj rugsėjo 3 d. piknikas, kurį parengė dr-ja šv. Jurgio parapijos naudai. Kągi besakytį kaip gražu buvo: Oras nei šiltas, nei šaltas kas tik norėjo pakvėpavo tyro oro, žmonių privažiavo apie 400. Jaunimo daugybė linksmosios dainomis, žaidimais ir šokiais, muzika puikiai grojo. Užkandžių ir gėrimų buvo visokių, kas kokio norėjo, da ir šaltos košės buvo. Žinoma, jaunimas linksmosios daugiausia šokiais, Nugi tos moterėlės prisitraukė "byro," net man žiūrint ašaros biro. Jų vaikučiai ver-

BRIDGEPORT, CONN.

Piknikas.

Atsibuvo nedėlioj rugsėjo 3 d. piknikas, kurį parengė dr-ja šv. Jurgio parapijos naudai. Kągi besakytį kaip gražu buvo: Oras nei šiltas, nei šaltas kas tik norėjo pakvėpavo tyro oro, žmonių privažiavo apie 400. Jaunimo daugybė linksmosios dainomis, žaidimais ir šokiais, muzika puikiai grojo. Užkandžių ir gėrimų buvo visokių, kas kokio norėjo, da ir šaltos košės buvo. Žinoma, jaunimas linksmosios daugiausia šokiais, Nugi tos moterėlės prisitraukė "byro," net man žiūrint ašaros biro. Jų vaikučiai ver-

BRIDGEPORT, CONN.

domumą šių prakalbų aiškinau, jog delegatai tik ką sugrįžo iš Lietuvos ir čia kalbės. Sutiko eiti su manim apie šešeta vaikinių. Važiuojant kare vienas sako aukausias 50c., antras kvoterį. Pribuvom prie svetainės, girdžiu reikią dolerio. Nereikia sakyti, jog mano vaikiniai supyko ant manęs už atsivedimą.

F. Vileikis.

CHICAGO, ILL.

Piknikas.

Vyčių 5 kuopos Vyčiųų skyrius nuo North Sides turėjo pikniką nedėlios 3 d. rugsėjo Riversidėj. Labai graži diena buvo ir dalyvavo daug jaunimo. Kiekvienam malonu išvažiavus ant tyro oro. Parapijos choras gražiai sudainavo lietuviškų dainelių. Ir mažos Vyčiųkės labai gražiai sudainavo keletą dainelių. Pakalbėjo žinomas jaunimo budintojas A. Poška. Toliau buvo labai gražių lietuviškų žaislų žaidimas.

Rygos lietuvis.

NEWARK, N. J.

Permažai remia blaivybę.

Rugpj. 17 d. Blaivininkų Sus-mo 3 kuopa laikė susirinkimą. Bet mažai ir ji teatsilankė. Tai reiškia mūsų kolonijos lietuviai dar nemato didelio reikalo kelti blaivybę ir kovoti prieš alkoli.

Šiame mieste daug maž kevirtva lietuvių dalis paskendus girtybėje. Tai mes blaivininkai sujungime spēkas kovai su girtybe.

Blaivininkų kuopa susirinkimus laiko kas antra ketvergą kiekvieno mėnesio.

Girtuoklystės priešas.

CHICAGO, ILL.

L. V. 4 kuopos jaunimas nesnaudžia, bet rūpinas savo uduotį atlikti kogeriausiai, pavyzdinai.

Čia pirmininkaujant p. A. Aleksandravičiui viskas ejos tvarkingai. Žodžiu sakant kuopė buvo gyvumo ir veikimo. Jam apleidus šią kuopelę visi nuliūdo ir manė, kad reiks savo vardą prarasti kartu su p. A. Aleks., bet šiandien pasirodo, kad ne. Užindamas J. Kudirka pirm. vietą pasiryžo jisai visas savo spēkas aukauti L. Vyčiams. Tai jau šiandien matome, kad viskas eina gerai. Galiu drąsiai sakyti, kad jo trisus mūsų kuopelės nestos veikusi. Ta kuopa susirinkimus laiko kas ketvergas. Apkalbėjus kuopos reikalus turi programėlę. Po programo pažaidžia ir išsikirsto namo. Rengia didelį koncertą, kuris neužilgo bus pagarsintas. Toliau kuopa žada keletą veikalų atloštį k. t. parapijai, S. L. R. K. A. 101 kp. ir sau 2. Pasišventę Vyčiams dirba ir šios ypatos: dvasiškas vadovas kun. Paškauskas, S. Šimulis ir J. Balšis. eJi visad taip veiksime, tai galime tikėtis, kad mūsų kuopa visados užims pirmąją vietą Chicagoje kaip ir dabar; galime tikėtis, kad daug naudose atneš Lietuvai.

Išleistuvės p. L. Šimučio

Rugpjūčio 31 d. š. m. L. Vyčių 4 kp. surengė vakarėlį L. Šimučiu, kuris apleidžia Chicago, išvažiuoja mokyklon. Vakaro programos buvo įvairūs; pasakyta 4 prakalbos, padainuota dainelių, skambinta ant pijano, o daugiausia pasakyta deklamacijų. Programas buvo gyvas, nusisekė gerai.

Mūsų kuopa labai apgailėstauja p. L. Šimutį, nes jis buvo jos vadovas. Buvo lengva jai kilti ir bujoti, kad darba vosi ten L. Šimutis. Jiš buvo žymus ne vien mūsų kuopėje, bet ir visoje Chicagoje. Jis buvo visų gerbiamas, ta liūdiąja apščiai ant vakaro suvažiavę svečiai. Suvažiavo daug Vyčių ir kitų kuopų.

Negalima praleisti nepaminėjus L. V. 4 kp., kad taip atjaučia ir gerbia savo veikėjus.

S. Dainorius.

NEWARK, N. J.

Ir mano žodis.

Jau ne vieno buvo rašyta apie delegatų iš Lietuvos prakalbas, ir kurias buvo padaryta įžangos \$1.00.

Aš nei girsiu tą būdą, nei peiksiau, o tik parašysiu faktą.

Nedėlioj mūsų gerb. klebonas pasakė, jog delegatų iš Lietuvos prakalbos bus pėnyčioj apie įžangą neminejo. Aš gyvenu šale miesto, plakatu nemačiau ir apie įžangą nežinojau. Toje aplinkėje gyvena daugiausia lenkai ir lietuviai apie 20 ypatų, kurios nei kiek njekuomi neindomauja, kurių nenuvadinsi ir vakarus, ir prakalbas. Tai vis-gi mėginau įkalbėti jiems apie in-

WORCESTER, MASS.

Prakalbos.

Rugsėjo 1 d. lietuvių šv. Kazimiero salėj buvo prakalbos, kurias surengė A. L. T. S. 16 kuopa ir Gelbėjimo Fondas. Kalbėjo p. A. M. Martus. Jišai buvo Lietuvoje, kuomet ten prasidėjo karė ir kuomet mūsų tėvynė pakliuvo po vokiečių. Pasakojo apie rusų žiaurumus, kurių dėsileido Lietuvoje. Apie tai datįg pasakoko. Po prakalbos buvo aukų rinkimas. Surinko \$40. Antru atveju kalbėjo apie gražumą Lietuvos, apie tai kaip lietuviai ten gerai galėtų verstis. Pasakė, jog dvarponių rankose pirėš karė buvo 1.280.000 desetinių, o ūkininkai valdė tik 1.360.000 desetinių. Tai ragino amerikiečius grįžti po karės į Lietuvą ir imti į savo rankas žemes.

P. Z.

WORCESTER, MASS.

Vyčiai veikia tautos labui.

Rugsėjo 2 d. sulošė dramą "Jono Širdis." Vaidinimas nusisekė labai puikiai. Lošė šios ypatos:

Adomas — Pr. Zataveckas. Petronė, jo pati — M. Landžin-tė, Agnė — M. A. Sukiutė, Juzė — M. Veniutė, Jonas — V. Bacevičius, Vinas — A. Janušauskas, Spingevice — J. Zalauskas, Nagas — J. Bacevičius, Laurukas — J. Bacevičius, Vaitas — J. Palubeckis, Raštininkas — S. Mancevičius. Tarpuose buvo pamarginimų. Pirmiausia p-lė O. Čiginskaitė ir p-lė J. Žvigaitė paskambino pianą. Paskui p. J. Čaplikas puikią prakalbą pasakė, p. Pr. Strakauskas trumpai kalbėjo apie reikalingumą prigulėti prie Vyčių organizacijos. Nors šis vakaras buvo rengtas del karės nukentėjusių, bet publikos neperdaugiausia teatsilankė.

M. L. R.

Dėdės Jackaus kampilis.

APSUKRUS VISUOMET IŠEINA GERAI.

Sykį man teko važiuoti traukiniu nuo Pilviškių stoties iki Kannui. Trečios klesos vagonė sėdėjome šešios ypatos: dvi moteris ir mes keturi vyrai. Mūsų tarpe buvo vienas apskuręs žydukas, kokios septyniolikos metų vaikinai.

Privaziuojant Kauną, viena moteris pasigedo, kad kažkur bilietą pametė; pradėjome visi ieškoti, bet tikėtasi neat-sirado.

Moteris pradėjo verkti, siel-vartauti, kad dabar prie Kau-no stoties reikės visą kelią nuo Kybartų užsimokėti, o pi-nigų visai mažai turinti.

Stengėmės jai pagelbėti, bet nieko gero neišėjo.

Ziūrėjome vieni į kitą, iš-reiškėme jai užuojautą ir vis-kas. Tik staiga žydukas pa-šoko nuo savo sėdynės, ir pri-nešęs savo bilietą paduoda moterei ir sako:

— Imk pone mano bilietą, o aš gal kaip nors išsisuksiu be bilieto.

Ant bilieto buvo parašyta žyduko vardas ir pavardė.

Padavęs bilietą pasišalino nuo mūsų atstu į penktą ar šeštą sėdynę ir sėdi sau tykiai.

Ateina konduktorius, renka nuo visų bilietus; paėmė ir nuo tos moteris, galop prieina prie žyduko, kuris savo bilietą buvo atidavęs ver-kiančiai moteriškai. Žydukas visai neatkreipia domos į tai ką jam konduktorius sako.

— Pazvol biliet! — konduk-torius suriko.

Žydukas mandagiai į kon-dukto-rių žvilgtelėjęs, nusiš-ppojo, ir sako:

— Kodėl ponas kondukto-rius iš manęs prašote bilieto, jūs jau jį turite.

— Kada aš jį paėmiau? — pykdamas konduktorius pak-lausė.

— Kaip tik dabar, — atsakė žydukas, — žiūrėkit, pon, net ir vardas mano ant jo yra pa-rašytas.

Konduktorius greit pradėjo žiūrėti bilietus, ir štai randa bilietą su žyduko vardu. Ir konduktorius kaip susimaišė, kad jis pats nežinojo ir nesu-prato kaip tas galėjo atsitikti.

Mes-gi žinodami tą visą istoriją, nusišpojojome, ir stebėjome iš žyduko gudrumo. Kai kurie abejojome, ar tik žydukas nebūvo pavogęs bilieto, bet lipant iš traukini-o moteriškė atrado savo bi-lietą nukritusį po sėdynę.

Pasirodė aiškiai, kad žydu-kas savo gudrybe parodė ar-timui meilę.

J. V. Kovas.

TARPE DRAUGŲ.

Jonas: Na, tu peikiau, sa-kaisi apsukęs visą Ameriką. Pasakyk man kokioje koloni-joje lietuviai geriaus apsišvie-tė?

Juras: Žinoma, kad Chica-goj.

Jonas: Negal būti! Juk te-rai net nėra nei vieno „darbi-nikiško“ laikraščio.

Juras: Kas iš tų jūsų darbi-nikiškų laikraščių kad pas-jus patys darbininkai tamsūs kaip čebatų aulai. Chicagoje visi kas kita; tenai darbi-ninkai visus mokslus žino.

Jonas: Nagi jau kokius, meldžiamasis?

Juras: Aš visų nei nebeat-menu: Ideologijos, protolo-gijos, saliuologijos, socio-lo-gijos, peštiniologijos, grio-vimologijos. Kas čia tau jas visas ir išskaitys.

Jonas: Koks budelis ten juos ir išmokino tokių navatnumų?

Juras: Visai ne budelis, tik geri mokslinčiai.

Jonas: Tai kiba saliuuose prie baro ir mokinosi tų na-vatnų gudrybių?

Juras: Visaip buvo. Kokia logija, tai tokioje vietoje ir mokinama, o kartais net pri-sitaikoma ir prie mokinių ga-bumo ir išsivystimo. Kurs tur geresnę galvą, tą mokino

vienas mokytojas, o kurs pra-tesnė, tą net keletas sukimba mokinti. Ana neseniai kokį ten „Naujienu“ štabo boselį Gurgaitį tokios marmelogijos išmokino, kad jis tik žiopsi ir čiaudo. Bet nėra ką žiūrėti. Kad mokslas, tai mokslas. Socialistų vadus turi būti mokytas, kaip arbuzo bo-nė ir logijų turi būti gerai pri-ragavęs. Tai del to Chica-goj visi ir mokyti ir žino, kad vieną su vienu sudėjus bus trys.

Jonas. Jeigu neklysti tai ta-vo išlošta... Mauk drinksą. F. V.

PERSISKIRIMAS.

— Jonuti, sustok! Mane pabučiuok;

Prie širdies priglausk, Prie savęs prispausk.

Meiliai pamyluok, Ziedą dovanok.

Vien manes žiūrėk Širdyje turėk —

Ir laimingu būk... Žiūrėk, nepražūk!

— Onute, rūčiuok, Žilas anioliuk!

Aš nebūsiu pats Tavo niekados....

Nereik man mamos, Košė peniamos, Dažytas žandais —

Surangytas plaukais. Atstok nuo manęs, Nenoriu tavęs.

— Kas kaltas, kad tu paiks Kaip pienbūris vaik's.

„Šakės“ neskaitai, Visai apkvaitai.

Nors išrodai vyr's, Rimtas — nepagir's —

Bet nemoki mylėt, Geriau nešnekėt.

Pas „Vytes“ ar kur, Keliauk sau kitur.

— Su Dievu — gud bai! — Jonuti palauk!

— Su Dievu — gudbai! — Jonuti pagrižk!!!

— Sudiev su-vi-sai. — Tai koks biauurybė, Nepaviļiojo net

Mano grožybė. Tik gaila kvoterio, Išleisto ant pauderio.

F. V.

PARTYVIŠKAI.

— Labas vakaras, Jonai!

— Labas, labas. Tai senai matytas draugas, kaip gy-vuoji, meldžiamasai?

— Ačiū už atmintį, labai puikiai.

— Jau aš maniau, kad ta-ve šarkos nulydėjo pas Abrao-mą, taip senai nei akių, nei au-sių neparodai.

— Tiesa, senai jau matėvos, bus veik čiel metai.

— Kurgi tamistėle buvai per tuos ilgus laikus; ar sirgai, ar kalėjime tupėjai, kad taip silpnai atrodai?

— Visiškai tamistėle klysti, visą laiką buvau sveikas, kaip persenęs ridikas ir laisvas kaip vanagas, tik partijos darbaiš apverstas negalėjau rasti valandėlės atliekamo lai-ko tamistos aplankyti.

— Tai ką-gi tamsta dirbi, ar žvaigždes padangėmis skai-tai?

— Ką dirbu? Lengva už-klausti, bet atsakyti, tai ne-taip lengvai galima.

— Vis-gi bent kiek paaiš-kink, gal aš suprasiu kame da-lykas.

— Kaip tau senam kaimy-nui ir draugui atvirai pasaky-siu, viską — kaip iš pypkės išdrošiu. Pirmiausia tamista turi žinoti, kad aš esu tre-čiuoju pagelbininku ciciliku ratelio stebulos, kuri apie vis-ką sukasi, antra, esu gene-ralis platintojas cicilisių ša-kių ir laisvosios meilės skie-pintojas. Trečias gi činas yra ne bibe cicilikutis gal užsipel-nyti. Esu „Keleivio“ Maikės draugutis — „Kuku.“

— Su tais visais činiais ir u-norais sergėkis ponai „Ku-Ku.“ kad nepasiliktumei be pūkų, kad tie, kurie tamstėle

„činais“ apkrovė, nenuvilktų kartais tamstos marškiniu.

— E, apie tai nėra ką de-juoti, mūsų tarpe nei vieno ge-ro nei doro nėra, mes jau žinome su kokiais turime rei-ka-lą. Jeigu jau mes ne ap-gausime, tai ir mūsų ne ap-gaus; tas yra net ant mūsų ciciliku platformos parašyta ir visų kuopų vienbalsiai priimta ir užtvirtinta.

— Tegul bus ir taip, tik saugokis, kad kartais kur o-degą neprikirstų, nes su to-kiomis sebrais draugaujant, ku-rie sąžinės nei Dievo buvimo nepripažįsta, galima visako tikėtis ir susilaukti.

— Kam-gi jau aš galvą kaip puodynę ant pečių nešioju, raudoną kaklaryšį ryšų ir susi-pratusio vardą turiu... ne, jau aš ne kvailas.

— Tegul bus ir taip, aš ne-prieštarauju. Bet, meldžia-masis, minėjai esąs „Kele-ivio“ Maikės kokiūm tenai „činnainiku“, tai aš norė-čiau sužinot, kas tai per sut-vėrimas tasai „Keleivis“, ir tas Maikis, kad net „činas“ dalina? Gal turi ciciliku vie-špatijoje užėmė kokio kara-liaus ar prezidento vietą?

— Kad taip žingeidauji, tai tuojuas išpasakosiu viską iš pačių panagių, tik klausyk ausis išplėtes. „Keleivis“ y-ra toksai „nusišperperis“, lie-tuvių buržujų biznierių leid-žiamas, būk socializmo pla-tinimui ir tikėjimo grovimui, arba kaip jie patys sako „pro-letary reikalams pašvėstas lai-kraštis.“ Galėčiau tamstai ant ausies pasakyti, kad nei tas laikraštis, nei to laikra-ščio leidėjai jokiu būdu negal-bėti priskaityti prie proletary, nes jie yra pirmo plauko bur-žujai, žmonių mulkintojai ir darbininkų pirmos rūšies iš-naudotojai.

Kaipo pavyzdį galima pa-rodyt kokiuos jie kapitalus su-sikrovė iš darbininkų išnaudo-jimo ir kokiuos murus išsista-tė. Tokiuose/muruose negė-da būtų gyvent ir kapitalis-tams — milijonieriams. Bet tiek to, tegul būna taip, kaip reikalauja socializmo surėdi-mas, o mes žingslime prie pra-dėtojo dalyko.

Tai tame „Keleivyje“ gy-vena Maikis, o aš jo išaugš-tintas tarnas.

Na, ar dabar jau tamsta supratai ką tas viskas reišk-ia?

— Nors draugutis ir gana garsiai aiškinai, bet aš ma-žai ką tesupratau, tik man vien tas paaiškėjo, kad „Ke-leivis“ yra biznierių laik-raštis, leidžiamas žmonių mul-kinimui, ir kad jį leidžia gaudagrašiai, buržujai - biz-nieriai, o ne proletarai ir dar-bininkų užtarytojai, kaip kad skelbiasi. O apie Maikį visiškai nieko nesupratau. Mel-džiamasis, ar negalėtumei aišk-iausiai pasakyti?

— Taigi, taigi, aš taip ir maniau, kad tamsta nesuprasi nieko iš mano aiškinimo, nes ir aš pats nieko nesuprantu, nors ir skaitausi nemažai apsi-švietusiu ir susipratusiu ir net kitiems mulkiams taip šviečiu, kaip tas mano raudonasis kak-laryšis. Aš turiu, štai, vie-ną numerį „Keleivio“, tai su-sieškok jame Maikės pasikal-bėjimus, perskaityk ir viską žinosi, kas tik yra geometri-jos geografiškos, ir būsi švie-sus kaip ir visi ciciliku stul-pai ir galvočiai, busi išmin-čius — per visą pilvą.

Aš pats nekaip moku skai-tyti, bet tamsta geriau sugra-baliosi mūsų švietėjų mintis... F. V.

BRIGHTON, MASS.

Lietuvių Ko-operatyviška draugystė meldžia visų aplin-kinių draugysčių ir organizaci-jų nerengti balių 12 spalio Brighton bus apvaikšiojimas (October) Columbus day, nes ir įkurtuvės naujai pastaty-tos Lietuviškos svetainės. (99-103).

Draugijos kurios turi „Darbininką“ už organą.

VALDYBA SV. JUOZAPO DR. JOS, SHEBOYGAN, WIS., KURI PAEMĖ „DARBININKĄ“ ORGANU.

Prez. Antanas Skieris, 909 Indiana Ave.
Vice-prez. Juozas Buhnis, 733 Indiana Ave.
Fin. rašt. Juozas Rutkauskas, 1013 Clera Ave.
Prot. rašt. Antanas Brusokas, 1019 Delingham Ave.
Maršalka Juozas Buivyda, 1436 So. 9-th Str.
Kasierius Tamošius Grigaliunas, 1437 So. 11-th Str.
Kasos globėjai: Petras Gelbūda, Mateušas Kučauskas, 1133 Michigan Ave.

Organo sekretorius, Jonas Stauskas,

SV. ELZBIETOS DRAUGIOS VALDYBOS ADRESAI HARTFORD, CONN.

Pirm. — Teklė Blužienė, 1214 Broad St.
Vice-pirm. — Paulina Gelažiūtė, 41 Capitol Ave.
Prot. Rašt. — Ona Manikaitė, 234 Park St.
Fin. rašt. — Veronika Smitkiūtė, 44 Hungerford St.
Izd. — Felicija Plikunienė, 103 Bond St.
Izd glob. — M. Karalutė, 24 Woodbridge St.
Maršalka — Elena Valavičiūtė, 23 West St.

SV. MIKOLO ARKAN. DRAUGIOS VALDYBOS ADRESAI COLLINSVILLE, ILL.

Pirmininkas: Pranas Stankaitis, 705 Peers Ave.
Vice-pirmininkas: Jurgis Naujokaitis, 440 So. Clinton St.
Prot. Sekretorius: Jonas Rudinskas, 600 N. Guernsey St.
Fin. Sekretorius: Kazys Žukas, 427 Walnut St.
Izdininkas: Mikolas Gudeliauskas, 401 N. Hesperia St.
Izd globėjas: Jonas Norkus, 904 Vandalia St.
Maršalka: Ad. Smuikis, 817 High St.
Ligonių lankytojas: Juozas Millus, 335 Central Ave.
Susirinkimai laikomi kas antrą ir ketvirtą ketvirtadienį kiekvie-no mėnesio, katalikiškos mokyk-los salėje
225 VANDALIA ST., COLLINSVILLE, ILL.

ADRESAI VALDYBOS SV. JONO KRIKŠTYTOJO DRAUGIOS CAMBRIDGE, MASS.

Pirmininkas: — A. Vaisiauskas, 14 Moore St.
Pirm. pagelbininkas: — C. Kavolius, 62 Portland St.
Protokoli Raštininkas: — K. Galinauskas, 719 Main St.
Finansų Raštininkas: — J. Smilgis, 65 Portland St.
Izdininkas: — J. Jasinskas, 218 Washington St.
Maršalka: — J. Lukšis, 220 Washington St.
Kasos globėjai: — K. Voveris, A. Sunudkas, J. Žilis.

LIETUVIAI PAVESKITE DARBUS SAVIEMS.

Geriausias Lietuvis siuvėjas. Siuvu vyriškus ir moteriškus drabužius, sulig naujau-sios mados. Taisau, prosinu, valau ir dažau senus. Taip-gi kuni-gams siuvu SIUTONUS ir esu gerai įsipraktikavęs tam darbe, kaip Lietuvoje, taip ir čia Amerikoje. Darbą atlieku greitai ir pi-giai. Jeigu kas reikalauja, dar-bą pasiimu ir pristatau tie-siog į namus. Tel. Charter 2354-4

A. K. MAZALAS 94 JEFFERSON STR., HARTFORD, CONN.

W. W. Chižius
Lietuvys Graborius

Jonas Klimas
Kvietkų Išdirbėjas

Vaziuojame ir į kitus miestus nei kiek brangiau nerokuodam

310 Broadway, So. Boston.

DIDZIAUSIA KRAUTUVĖ.

Knygų ir visokių reli-giškų daiktų. Kas prisius 10c. krasos ženkleliais, gaus katalogą. Turiu daugybę visokių maldaknygių lietuviškų ir lenkiškų.

P. MIKALAUŠKAS, 248 W. Fourth Street, South Boston, Mass.

„Draugas“

Vienintelis pigiausias Lietuvių Katalikų DIENRAŠTIS

„DRAUGAS“ duoda daug žinių iš karės lauko, pa-sakoja, kas dedas nelaimingoje mūsų tėvynėje Lietuvoj, skelbia idomiausius atsitikimus iš viso pasaulio. Žinios paduodamos kuogreičiausiai.

„DRAUGAS“ remia, stiprina lietuvių katalikų draugijas, rūpinasi jų reikalais.

„DRAUGAS“ kelia tautišką susipratimą, platina katalikiškai lietuvišką kultūrą.

„DRAUGAS“ rašomas aiškia ir visiems supranta-ma kalba.

„DRAUGAS“ metams tekaštuoja tikait \$3.00, pusei metų \$1.75. Čikagoje, siunčiant pačta, metams \$4.50. Nuo vaikų ir nuo agentų perkant atskirais nume-riais po 1c.

Užrubežyje „Draugas“ dienraštis metams \$6.

„SAVAITINIS DRAUGAS“, Metams kaštuoja tik \$1.50.

Atskiras numeris po 3c.

Visais reikalais kreipiantis adresuokite:

Draugas Publishing Co.
1800 W. 46th St. CHICAGO, ILL.

Nebuk be S. kuopų laikraščio venimo.

TOKOLAS.
Ar esi susipažinęs su laikraščiais? Susipažink su New Jersey (inkamiausia) užsirašyk jį. Apskričio susi-parašyk laišką ir paprašyk „Rūpinasi“ pasizurejimui. Visi savaitiniai ir tankiau einantieji laikraščiai siunčia-mi pasižiūrėjimui dykai.

Niekas neprivalo būti be katalikiško laikraščio. Reikia kiekvienam bent vieną katalikišką laikraštį užsi-sakyti ir skaityti. Reikia žinoti, kas katalikų visuo-menėje veikiama, reikia vis tėmyti gyvenimo bėgi, rei-ka pažinti katalikiškas įstaigas, organizacijas. Tą pa-žinsime sekdami katalikišką spaudą.

Tie, kurie neskaito katalikiškų laikraščių lengvai esti visokių atskalinų sukaldinami, tokie įtiki atska-linų žodžiams ir kelia netvarką mūsų katalikiškose or-ganizacijose, dr-jose, kuopose, parapijose ir visokia-me veikime. Tai tokie pasidaro trukdytojai naudingų, gerų darbų.

Tokių sukaldintų lietuvių katalikų yra nemažai ir jie daug blėdies pridaro. O tai taip yra, kad jie neska-it katalikiškų laikraščių.

Prie palaikymo katalikiškos spaudos mus ragina popiežiai, vyskupai, kunigai ir visi apšviestiniai. Šiais laikais nepakanka geram katalikui pasiganėdinti atliki-nėjimu katalikiškų apeigų. Reikia prisidėti prie ka-talikiško veikimo, prie katalikiškos spaudos palaik-ymo ir platinimo.

Būk skaitytoju bent vieno iš sekančių laikraščių:

„DARBININKAS“,
Metams tris kartus savaitėje \$3.00, vieną kartą savai-tėje \$1.50.
242 W. Broadway, South Boston, Mass.

„DRAUGAS“
(Dienraštis)
Metams \$3.00, Savaitinis Draugas metams \$1.50.
1800 W. 46 St., Chicago, Ill.

„VYTIS“
(Du kartų mėnesyje)
Metams \$1.50, pusei metų 75c.
731 W. 18 St., Chicago, Ill.

„IŠEIVIŲ DRAUGAS“
(Savaitraštis)
Metams \$2.00, pusmečiui \$1.00.
Mossend. Lanarkshire, Scotland.

„TIKYBA IR DORA“
(Du kartų mėnesyje)
Metams 75c.
1651 W. NORTH AVE., Chicago, Ill.

„PAŽANGA“
(Mėnraštis)
Metams \$3.00, pusem. \$1.50, atskiras numeris 25c.
P. O. Box 204, Girardville, Pa.

„ŽVAIGŽDE“
(Savaitraštis)
Metams \$2.00.
3554 Richmond Street, Philadelphia, Pa.

„ZVIRBLIS“
(Mėnraštis)
Metams \$1.00, pusmečiui 75c.
Box 576, Forest City, Pa.

„EZYS“
(Mėnraštis)
213 Station Road, Dykehead, Shotts, Scotland.

„ŠVIESA“
(Du kartų mėnesyje)
Metams 50c.
46 Congress Ave., Waterbury, Conn.

„TAUTOS RYTAS“
(Mėnraštis)
Metams 50c.
314 Mahanoy Ave., Mahanoy City, Pa.

„MOKSLEIVIS“
(Mėnraštis)
Metams \$1.00.
P. O. Box 82, Westfield, Mass.

Jau išėjo iš spaudos
Gurkliutės Eilės
KAINA 10 CENTŲ.
Siųskite užsakymus.

Agentai, knygų platintojai užsisakykit šimtais. Lengviausia parduodama knygelė.

Vietinės Žinios.

NEATSIDARYS MOKYKLOS.

Bostone mokyklos atsidarys tik rugsėjo 25 d. Mokyklų atidarymas atidėtas dėl to, kad dar tebėra paralizio pavojus.

ATITAIŠYMAS.

Pereitame "Darbininko" numerį korespondentas Naris aprašydamas Sv. Petro ir Povilo dr. jos susirinkimą pavadino Varnauską latreliu. Pasirodo, jog tai neteisingas pavadinimas. Pats Varnauskas buvo "Darbininko" ofise ir pasiaiskino nesąs jokiū latreliu ir nuo pašaliečių girdėjome, jog jis yra taupus vyras. Todėl mielū norū tą atitaisome ir atšaukiame.

PERSPEJIMAS.

Einantieji į Sv. Petro bažnyčią privalo būti atsargūs. Nesineškite pinigų, nes vėl patėmyta kišenavagių. Pereitą nedėlią slapti policijantai patėmijo 3 kišenavagiū. Jau ne vienam mūsų bažnyčioje apraustė kišenius.

Leonas švagždis.

ŽUVO 50 ŽMONIŲ.

Ant salos Dominica, kuri priguli Anglijai buvo ištikus baisi viesula, žuvo viesuloj 50 žmonių. Daug buvo sužeista.

Paieško Karolio (Charles) Romasky, pirmiaus gyveno 175 Bolton St., So. Boston'e. Jis pats ar kas kitas praneškite šiuo adresu:

A. I. 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Paieškau Petrą Bajoriną, paeina iš Kanno gub., Panevežio pav. iš Lietuvos apie tris metus, girdėjau, kad gyvena apie Chicago, Ill. Jeigu kas žinote, malonėkite pranešti ant šito adreso:

Antanas Kosteckis, 285 Clenton St., Binghamton, N. Y.

Parsiduoda kriaučių dirbtuvė, geroje vietoje lietuvių apgyventoj. Parsiduoda labai pigiai.

Vieta:

311 W. Fourth St. Kampas D St., So. Boston, Mass.

Parsiduoda rakandai (forniciai) del 4 kambarių. Priežastis pardavimo, moteris ligonbutyje (Hospital). Z. Usavičius, 35 Mercer St., So. Boston, Mass.

LENKIŠKA LIETUVIŠKA APTIEKA (Gydykla)

Gydome visokias ligas, duodame vaistus, patarimus dykai. Hampshire St. Pharmacy, 85 Hampshire Street, (Prie lietuvių bažnyčios) Cambridge, Mass.

Nuo Administracijos.

Šiuomi pranešame visiems savo skaitytojams, kurių numerata pasibaigė arba jau baigiasi, kad pasiskubintumėte atnaujinti, nes mes kaip tik išsiuntinėjame pranešimus ir negavę jokio atsakymo, turėsime sustabdyti siuntinėjimą "Darbininko."

Taip reikalauja pačtas, o antra pabrangus popierai negalime siuntinėti ant abejo.

Kaip gaunate žinią tuojaus money order arba čekį. Jeigu to negalite padaryti parašykite nors kada prisijusite pinigus.

Pasitikime, kad mūsų skaitytojai ir rėmėjai paklausys ir nevilkins prisiuntimą. "Darb." Administracija.

Telephone So. Boston 605
Lietuviškas ADVOKATAS
William F. J. Howard
Lietuviška pavaičė tuvo
Vincas F. J. Kavalauskas
315 Broadway, So. Boston.

Biznieriams svarbu.

L. D. S. leidžia savo kalendorių 1917 m.

Kalendorius bus puikus, iliustruotas, formatas 6X9 — 128 pusl. leisime mažiausiai 16.000. Kaina bus tik 25c. Geriausia proga biznieriams pasigarsinti jame.

Pagarsinimų kaina labai maža.

Puslapis \$12.00! Pusė pusl. \$6.00. 4 dalis pusl. \$3.00. 8 dalis pus. \$1.50.

Siųskite pagarsinimus ko greičiausiai, nes paskui bus vėlu ir vietos neturėsime.

Jau pradėjome statyti ir tvarkyti, todėl nesivėluokite. Apgarsinimus galite paduoti mūsų įgaliotiems agentams arba siųsti tiesiai, bet nevēliaus kaip iki Rugsėjo 15 d. š. m.

"Darbininkas," 242 W. Broadway, South Boston, Mass.

Telephone So. Boston 605.
ANTANAS ŠAPALIS meistras
indeda telefonus, dengia storus, ir atlieka visus staliorytės darbus prideramai.
KAINOS NEBRANGIOS.
Ofisas Gyvenimas
315 W. Broadway, 133 Bowen St. SO. BOSTON, MASS

Agentai uždirba po \$45.00 į savaitę, pardavinėdami mūsų patentuotą be šilumos kelinį prosą.

Iškelvienam vyrui reikalingas. Visi perka. Reikalauk platesnių informacijų.
Neris Mfg. Co., Box 76, Montello, Mass.

AR NORI BUT GRAZUS. Jeigu taip, tai nusipirkite Mosties, kurią išdirba Mentholatum Co. ir visi daktarai ir aptiekoriai pripažįsta geriausia. Ištepant moste veidą prieš einant gult per kelis vakarus padaro veidą tyru ir skaisčiu. Mostis išima visokius spuogus ir dėmesplėtmus saulės nuodegimus ir lašus. Kaina dežutė 50c. ir \$1.00.
J. RIMKUS, Box 36, Holbrook, Mass.

GERIAUSIOS FARMOS. Norintieji pirkti gerų farmų su budinkais, Sodais, apšėtais laukais ir neišdirbtos geros žemės nebrangiai ant lengvų išmokėjimų, kreipkitės prie mūsų, seniausių teisingiausių farmų pardavėjų. Mes vieninteliai esame uždeštojai ir apgyvendintojai didžiausios lietuvių fermerių kolonijos Amerikoje. Apgyvendinome 360 lietuvių fermerius, kurie trumpu laiku rengiasi išleisti Scottville, Mich. Amerikos lietuviams ūkininkystės laikraštį. Ta didžiausioji lietuvių fermerių kolonija randasi ant gerų derlingų laukų puikiausioj apielinkėj miesto Scottville ir portavo miesto Ludington, Michigan valstijoje, Mason county. Toj puikioj apielinkėj mes turime daugybę visokių farmų parduoti, ant kurių galime kelis tūkstančius lietuvių fermerių apgyvendinti. Rašykite tuojaus indėdami už 4 centus krasos markių, o mes prisiūsime tos kolonijos mapą ir parduodamųjų puikių farmų katalogą su daug paveikslų iš lietuvių fermerių gyvenimo.

Adresuokite, **A. KIEDIS & CO.** Peoples State Bank Bldg. Scotville, Mich.
C. & P. Telephone St. Paul 5347
GRABININKAS IR **BALZAMUOTOJAS.** Pagrabus atlieku pigiai ir gražiai. Esu išėjęs mokykloj tam tikrus graborystės mokslus ir lėdžius egzaminus. Siūniu numirėlius ir į kitus miestus ir pargabėnu iš kitų miestų. Tai-gi, vientaučiai, laidojimo reikale visuomet kreipkitės pas mane.
JONAS GREBLIAUSKAS, 500 So. Paca Street, Baltimore, M. D.

PARSIDUODA dvi mašinos suvamos vyriškos, prosas ir stalas. Parsiduoda labai pigiai.
461 Fourth Street, So. Boston, Mass.

K. VIDIKASKAS 2833 Levingston Street, Philadelphia, Pa. Įgaliotas rinkti prenumeratas ir apgarsinimus "Darbininkui."
"Darb." Admin.

LIETUVIAI PAS SAVUS.

Pasiuвам drapanas sulig naujausios mados ir pagal Jūsų noro. **JONAS BERZELONIS & CO.** 28 Chandler Str., Boston, Mass. (Castle Square's Block'e.)

ŠIS \$2.50 ŽIEDAS UŽ \$1.00.

Turime ant rankos apie 500 šių žiedų ir kadangi daugiau jų nemanome daryti, tai visus likusius nutarėme parduoti už tiek, kiek jie mums kainavo padaryti.

Šis žiedas yra padarytas gryo Sterling sidabro. Gvarantuotas. Su išdirbta raide kaip paveikslas už \$1.00. Paimk popieriaus apie 1/2 colio pločio, apvesk apie piršto narį taip, kad galai porieriaus susitėtų. Pažymėk raide, kokią norėsi kad būtų išdirbta, prisiusk mums su \$1.00, o mes tuojau prisiūsime tamstai žiedą. Jti nebūsi pilnai užganėdintas, sugrąžįsime pinigus atgal. Rašyk tuojaus.

NERIS MANUFACTURING CO., Box 76 d., Montello, Mass.

Nepaprastai pigiai

Mūsų kainos visados žemesnės. Lietuvis pardavėjas visados yra, kuris parodys daiktus, kainas ir pasakys, kaip galima sutaupyti pinigų. Speciališkai išvedinami minkštai viršais ir apacia šienikai (mattress) su tvirtu addimo užvalkalu parsiduoda po \$3.00 ir \$3.35 vertės \$5.00.

James Ellis Co. Kampas B ir B'way, South Boston, Mass.
GRYNAIS PINIGAIS IR **ANT IŠMOKEJIMO.**

Tel. Oxford 4900.

J. P. TUINYLA,

Atsiminkite mirusius
Pastatykite paminklą ant amžinos atminties. Lietuviai kreipkitės pas mane, nes aš užlaikau puikiausią PAMINKLŲ išdirbystę. Yra viena iš geriausių.
A. Čereška 75 Broadway, So. Boston, Mass.

GERA PROGA! Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta)\$1.00
Vaikų Drangas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c
Naujas Būdas mokytis rašyti be mokytojo.....10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) 35c. Viso \$1.60
Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Darbininko" ir \$1.00 per money orderj, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.
P. MIKOLAINIS, R. F. D. — Route 2, Hudson, N. Y.

GERA PROGA! Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta)\$1.00
Vaikų Drangas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c
Naujas Būdas mokytis rašyti be mokytojo.....10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) 35c. Viso \$1.60
Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Darbininko" ir \$1.00 per money orderj, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.
P. MIKOLAINIS, R. F. D. — Route 2, Hudson, N. Y.

V. P. GINKUS & CO. SAVI PAS SAVUS. LIETUVIAI PAS LIETUVIUS. Vienatinė didžiausia lietuviška krautuvė, kurioje galima gauti visokių vyrų, moterų ir vaikų drabužių, čėverykų, robų, aukso ir deimanto.
52 MILLBURY STR., WORCESTER, MASS.

Meldžiu platinti anglišką pamfletą apie **Lietuvius.** "A PLEA FOR THE LITHUANIAN'S."

Dar galima gauti visus numerius; o neužilgo ir šeštas numeris išeis iš spaudos. Pamfletai yra papuošti Lietuvos žemlapiu ir Vytauto paveikslu.

KUN. J. J. KAULAKIS, 324 Wharton Street, Philadelphia, Pa.

D. L. K. V. B. MUZIKALIŠKA MOKYKLA. Mokinama ant smuiko Piccolo Klarneto Piano Korneto Trombono Būgnelio. 339 W. Broadway, South Boston, Mass.

Lenkiška-Lietuviška **Restaurancija** Pataiso geriausius lietuviškus valgius, kaip tai barščius, kopustus ir tt. **St. Blaszczek** 147 Sheldon Street, Hartford, Conn.

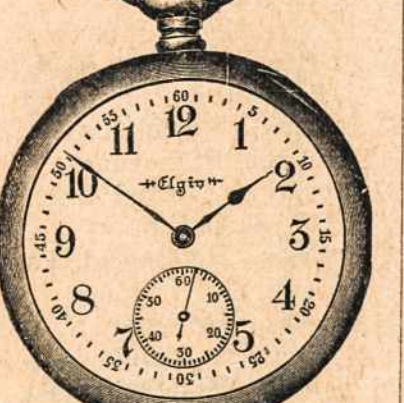
GERIAUSIA LIETUVIŠKA Grosern (1) bučernė Svariai užlaikoma. Lietuvis pas lietuvius. **B. ir V. ROŠČEVSKIAI** 70 John Street, Hartford, Conn.

LIETUVIS KRIAUCIUS. Pasiuvu visokius drabužius pagal naujausią madą, vyriškus ir moteriškus. Darbą atlieku gerai, teisingai ir pigiai. Taipgi išprosinu, pataisau, skalbiu ir kvarbuoju. **PETRAS MAKAREVIČIUS,** 105 So. Meade Str., (Arti lietuvių bažnyčios) Wilkes-Barre, Pa.

Akių Specialistas. Prienka akinius **H. S. Stone, Oph. D.** 399 BROADWAY, SO. BOSTON.

Tel. Oxford 4900.

J. P. TUINYLA,

Užlaikoma didžiausia krautuvė deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkotus, duodam ant bargo ir ant išmokėsčių, ant lengvų išlygų. Reikalaujame agentų kiekvienam mieste Suvienytų Valstijų ir Kanadoj, todėl nuosimty duodam perkūpičiams, didelį, naują katalečių siūnčiame ant pareikalavimo už 25 centus stampu.
J. P. TUINYLA, 822 Washington St., Boston, Mass.

V. P. GINKUS & CO. SAVI PAS SAVUS. LIETUVIAI PAS LIETUVIUS. Vienatinė didžiausia lietuviška krautuvė, kurioje galima gauti visokių vyrų, moterų ir vaikų drabužių, čėverykų, robų, aukso ir deimanto.
52 MILLBURY STR., WORCESTER, MASS.

Tel. So. Boston 2770
DR. JOHN MacDONNELL, M. D. Galima susikabinti ir lietuviškai. Ofiso valandos: Rytais iki 9 val. Po pietų 1 iki 3 vakarais 6 iki 9
536 Broadway, So. Boston.

Dr. Paul J. Jakmawh (Jakimavičius) Priemimo valandos: Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare 609 BROADWAY Cor. G. ST. SO. BOSTON. Tel. 902 S. B.

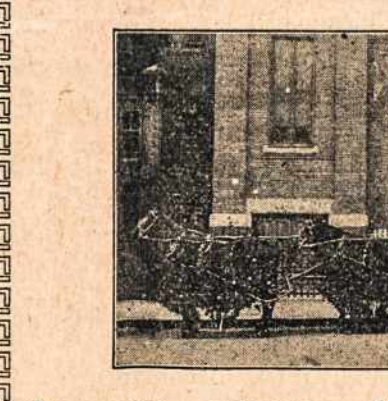
Tel. So. Boston 284
DR. JOHN P. JONES Ofisas 1-3 P. M. 7-9 P. M. Nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 9 po piet. **PHYZIKAS ir SURGIJUS** Speciališkai atlieka visokius blogiausių gydymus, ypatinai su elektromis. 392 Broadway, 1-oje l. ir 1-1/2-oje l. SO. BOSTON, MASS.

TEL. BACK BAY 4200
DR. F. MATULAITIS Ofiso adyros: 1-3 P. M. 7-9 P. M. 4-o visokias ligas. P. Akliausias. 419 Boylston St Boston, Mass.

PIRMO KLESOS DANTISTAS Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išraimų. Visą darbą gvarantuojame.

DR. W. T. REILLY 469 Broadway, So. Boston, Mass. PRIE DORCHESTER ST. Valandos: Nuo 9 val. rytą iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 11 val. rytą iki 4 val. vakare.

St. Baracevičius.

Geriausias graborius South Boston'e. Šermenis atlieka pigiai, gražiai ir gerai. Važiuoja ir į kitus miestus, nieko ekstra nerokuodamas. 258 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS. Telephone: 839-J. So. Boston.

Vienatinė Lietuviška APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gydymo galte gaut kokios tik pasaulj vartojamos, bet ypatingai geros sekančios gyduolės.

Nuo Reumatizmo	1.00	Gyduolės del pataisymo apetito	1.00
Nuo slinkimo plaukų ir pleiskanių	75c	Gyduolės del suvalnimo vidurių	50c
Nuo kosulio, gripo ir slogos	1.00	Gyduolės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo	1.00
Kraujo Valytojas	1.00	Gyduolės nuo vištakių (corn's)	15, 20 ir 25c
Nuo saulės nuodegimo	50c	Pilės del Kepeny	75c
Bobro lašai	1.00	ir Inkstų	75c
Nuo suirimo Nervų	30c	Proškos nuo nerviško galvos skaudėjimo	10 ir 25c
Vaikų ramintojas	25c	Gumas nuo dantų gėlimo	10c
Pamoda plaukams	25c	Tikra lietuviška Trejanka	25c
Nuo viduriavimo suaugusiems	50c		
Nuo viduriavimo mažiems	25c		
Gydanti mostis nuo pučkų	50c	Visokie kvėpianti muilai	10, 15 ir 25c
Nuo prakaitavimo koju	25c	Perfumos visokių gėlių	25c
Mostis ir skysčiai niežų ir parkų	1.00	50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau	

Taip-gi turū gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų. Jeigu norite gaut tikrus vaistus, kurie sugrąžintų jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI, nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų gyduolių galite reikalaut ir per laiškus, o mes prisiūsime jums expresu. Visokiam reikale kreipkitės šituo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS 226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

Tel. Main 2483 E. Boston 799-W
George H. Shields
Advokatas
811-812 Old South Building Boston, Mass.

Vienatinė Lietuviška **Krautuvė** Kuri užlaiko visokio tavoro, reikalingo mainieriams.
V. LUKOSEVICIA, Minersville, - - Pa.

LIETUVIŠKI PHOTOGRAPHAI. Valeika, Laurinaitis & Co.

Atliekam artistiška darbū ir už pigia prekę. Taip-gi padarome didelius paveikslus. Mūsų adresas: 250 W. 4-th St., S. Boston, Mass. (Arti C St.)

Lietuvis Daktaras **Dr. Ignotas Stankus** 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Valandos: Nuo 9 iki 11 rito. Nuo 2 iki 4 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare.